

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: III

BROJ: 7 (21)

Subotica, srpanj (juli) 1996.

Cijena: 3,00 N. din

SNAGA KRUHA

Kruh je čovjekova životna energija. Čovjek koji ne jede polako gubi snagu i na koncu umire. Stoga je čovjek za kruh spreman sve raditi i sve podnijeti. Koliko samo žuljeva i znoja proliju naši marni seljaci dok im svjež, pečeni kruh ne zamiriše na stolu...

I Sveto pismo govori o kruhu s posebnim poštovanjem. Govori o kruhu svagdašnjem i o "specijalnom" kruhu. Kruhu pridaje posebnu važnost. Ne samo za čovjekov tjelesni život, nego i za duhovni.

Bog je Izabrani narod na putu prema Obećanoj zemlji, u pustinji hranio posebnim kruhom - manom s neba. Kad je proroku Iliji bilo već "svoga dosta", Bog ga hrani "specijalnim" kruhom, jer je pred njim bio "dalek put". Osažen tom hranom išao je Ilija "četrdeset dana i četrdeset noći sve do Božje gore Horeba" (1 Kr 19,8). Isus je također svoje učenike hranio "specijalnim" kruhom. Poznata su nam dva čudesna umnoženja kruha, kojim su se nasitile tisuće ljudi. No, "najspeccijalniji" kruh je sam Isus koji je svoje tijelo učinio hranom za "život svijeta". Taj kruh ima neopisivu snagu i moć: "Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek" (usp. Iv 6,51 sl.).

Ovaj broj "Zvonika" obilježen je kruhom. Svetkovinom Tijelova i tijelovskim procesijama proslavili smo Isusa prisutnog u Kruhu. Uz hranu uvijek ide i piće, uz Isusovo Tijelo i njegova presveta Krv, zato pišemo i o pobožnosti prema njegovoj presvetoj Krvi.

Žetva je u jeku: radujemo se kruhu, nećemo biti gladni...

Počinjite dužijance: zahvaljivat ćemo Gospodinu za kruh svagdašnji i za kruh euharistijski!

Slavili smo jubileje života o. Gerarda. On je govorio da je Isus u nama "mlado zeleno žito" a kad postane u nama "zrela vlat", bit će nam "čudnovati brat". O. Gerard je Isusov brat, Isusov miljenik, "zrela vlat", koja je dala toliko divnih plodova. Nek nam bude uzor da "mlado, zeleno žito" i u nama neprestano raste.

U međunarodnoj smo godini borbe protiv siromaštva. Puno se govori o kruhu; kako ga osigurati milijunima koji su ga željni i gladni. I mi pišemo o tom. Toj borbi nek naš mali doprinos bude: podijeliti svoj kruh s gladnima!

No, ovaj "Zvonik" želi biti i doprinos riječi koju Gospodin davno reče: **"Ne živi čovjek samo o kruhu, nego i o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta"** (Pnz 8,3). Neke riječi "Božjih usta" stavili smo na papir i prokomentirali ih. Trudili smo se da vam sadržaj i ovog broja našeg Lista bude korisna duhovna hrana. A bit ćemo najsretniji ako ta hrana poveća u vama želju za najsladim kruhom - za svetom pričešću; da učinite puno truda i rada na svome srcu, te je budete dostojni blagovati što češće - na svakoj svetoj misi, da mognete živjeti u svijetu pravim životom i jednog dana stignete do kraja puta i dostignete uzvišeni cilj: vječni život!

Srdačno Vas pozdravlja, suputnik na tom putu i dionik toga Kruha,

Vaš urednik

EUHARISTIJA PREOBRAŽAVA SVEMIR

*Euharistija čuva svijet
i već ga sada tajanstveno prosvjetljuje.
Čovjek u njoj ponovno nalazi svoje bogosinovstvo
i crpi život iz života Krista,
tajanstvenog i skrivenog prijatelja
koji s njime dijeli kruh potrebni
i vino svečanosno.
Taj kruh njegovo je tijelo,
i to vino njegova je krv.
I nitko i ništa nas
od toga jedinstva ne može rastaviti.
Može li od toga biti nešto veće?!*
*To je već uskrasna radost,
radost preobraženog svemira.
I mi primamo tu radost
u zajedništvu sa svom braćom,
živom i mrtvom,
u zajedništvu svetih
i u nježnosti Majčinoj.
Ništa nas više ne može zastrašiti.
Upoznali smo ljubav
koju Bog ima prema nama,
i mi smo bogovi.
Odsada sve ima smisao.
I ti imaš svoj smisao.
Nećeš umrijeti.
I oni koje voliš neće umrijeti,
makar ih smatraš mrtvima.
Sve što je živo i lijepo,
sve, pa i najmanji stručak trave,
pa i ovaj bljeskovit i prolazni trenutak
kad si osjetio svoje žile pune životnosti,
sve će živjeti zauvijek.
I samo trpljenje, pače i smrt -
sve ima smisao,
sve postaje putem u život.
Sve to već sada živi.
Jer, Krist je uskrsnuo.
Ovdje na zemlji postoji mjesto
gdje više nema razdvajanja
već samo velika ljubav
i velika radost.
To je mjesto sveta Čaša, sveti Kalež,
Sveti Gral u srcu Crkve
i po tom u tvome srcu.*

*(Oliver Clement,
Dijalozi s Patrijarhom Atenagorom, Fayarad)*

VELIKI I POVIJESNI DOGAĐAJ

SVEČANO OTVORENA BISKUPIJSKA SINODA

**BISKUPSKI ORDINARIJAT, SUBOTICA
Br. 1000/1996.**

Nakon razmišljanja, molitve i višegodišnjeg savjetovanja sa svojim svećenicima i Kristovim vjernicima donosim sljedeći

DEKRET

Današnjim danom, tj. 30. lipnja 1996. godine proglašavam biskupijsku Sinodu za Subotičku biskupiju otvorenom, nakon zaziva Duha Svetoga na oba jezika.

Ivan, biskup

Ovim dekretom subotičkog biskupa Ivana Pénzesa, u nedjelju, 30. lipnja 1996. godine - kao spomen na 60. obljetnicu prve **BAČKE BISKUPIJSKE SINODE**, koja je održana za vrijeme biskupa Lajče Budanovića - svečano je otvorena biskupijska sinoda.

Koncelebrirana biskupska misa započela je zazivom Duha Svetoga u 17 sati. U koncelebraciji su sudjelovali svećenici "sinodalni oci" uz prisustvo redovnika, redovnica i Kristovih vjernika laika koji će također aktivno sudjelovati u radu ove Sinode.

Neka Bog blagoslovi njezin rad.

A.

Opširnije o ovom događaju u sljedećem broju.

Uređuje: **Andrija Kopilović**

14. nedjelja kroz godinu - 7. 07. 1996.

Zah 9,9-10
Rim 8,9,11-13
Mt 11,25-30

**DOBITE K MENI SVI VI
KOJI STE UMORNI I
OPTEREĆENI**

Nije nam lako pouzdati se u blagost i strpljivost u svijetu u kojem vladaju silnici i koji je obilježen nasiljem. Kršćanin i dalje vjeruje da ga jedino Kristova blagost i njegova ljubav mogu konačno uzdići nad nasilje i potlačenost.

Odlomak Matejeva evanđelja pokazuje da nam ni snaga umnih, ni nasilje ne mogu pomoći da shvatimo objavu Božje ljubavi. Blagost je pristupačna samo onima koji prihvaćaju da žive u duhu evanđelja. Isus je došao da nam objavi Oca. Objava Oca kao Oca, objava je Božje nježnosti, dobrote, ljubavi. Za ljubav, dobrotu i nježnost osjetljivo je srce ponizno, skromno i izmoreno. Stoga Isus svoju riječ utjehe upućuje tom malom ljudskom srcu. Razumjeti srcem Božju poruku znači osjetiti da je riječ Božja osloboditeljska i da je pravi odmor. Život je jaram, ali ne koji sputava, nego koji oslobađa i male ljude za velika djela, uz jedan uvjet: da smo krotka i ponizna srca. Isusova poruka je, dakle, upućena evanđeoskom srcu, koje je krotko i ponizno. I kad to srce osjeti da je u njemu i s njime Bog, iz tog spokoja nastaje jedno "zračenje" dobrote koja zadivljuje sve moćnike, a pobjeđuje sve neprijatelje. Tako Isus kroz cijelu povijest djeluje po ljudima krotka i ponizna srca.

16. nedjelja kroz godinu - 21. 07. 1996.

Mudr 12,13,16-19
Rim 8,26-27
Mt 13,24-43

**BOGU JEDINOM
PRIPADA PROSUDBA
DOBRA I ZLA**

Pravi vjernik sudi Božjim srcem. Prispodoba o kukolju najbolja je osuda naših predrasuda. Naime, napast kojom sotona najviše zavodi srce Isusovih učenika je posezanje u područje koje pripada samo Bogu. A to je prosudba o vrijednosti ili nevrijednosti ljudskoga srca. Suditi je is-

ključivo pravo onoga koji jedini poznaje najdublju bit čovjeka. Suditi smije samo onaj koji jedini i do kraja pravo ljubi čovjeka, a to je u ljudskim kategorijama isključivo Bog. Današnje evanđelje poručuje Isusovim učenicima da se jako čuvaju te sotonske česte napasti u koju upadaju, jer samo jednim sudom ili potezom s kukoljom čupaju i pšenicu i na taj način unište sav Božji plan s pojedinim ljudima, a onda se čude kako ne uživaju plodove mira, radosti i sreće. Uništavatelj Božjega djela ne može biti ni zadovoljan, ni radostan, ni miran. Stoga je poruka vrlo jasna: umjesto osuđivanja i čišćenja njive Gospodnje, radije iskoristimo ovaj trenutak i donosimo plodove onome koji poznaje ljudsko srce i prepustimo da on bude sudac. A mi se držimo one poznate: "Ako ne mogu spasiti, neću uništavati. Ako ne mogu pomoći, neću odmoći." Tako će nam ostati i savjest čista i djela sveta i pravo da i prema nama Bog bude u času izricanja suda prema nama blag i milosrdan.

15. nedjelja kroz godinu - 14. 07. 1996.

Iz 55,10-11
Rim 8,18-23
Mt 13,1-23

IZIDE SIJAČ SIJATI

Povijest ljudskog roda, a i naša osobna povijest, neprestano napreduje. Ona se uzdiže i pada, zatim ide još dalje, potom se dvostruko umanjuje, a onda uzdiže kao nikada prije. Svjesni smo da se sve giba dalje bez stanke i vraćanja. No, da li smo duboko uvjereni u poruku spasenja? Naime, odlomak ovonedjeljnog Matejevog evanđelja spada u najljepše Isusove prispodobne koje je on sam duboko protumačio. Krist ulijeva neslo-

mivo pouzdanje u svoje poslanje. Danas se mnogi zatvaraju Riječi. No, kod onih koji je primaju, Isusovo djelo postiže svoj uspjeh. Komentar je vrlo zanimljiv i stalno suvremen. Primiti Božju riječ, bez svoga "ali" i bez svoga "ako" i bez svoga "pa", znači biti čovjek barem s komadićem dobre zemlje. Jeziva je spoznaja, a nezaobilazna istina da se i danas velika većina Kristovih učenika vječno skriva ili ispričava, a u stvari je jedina istina da u sebi nemaju ni komadića dobre zemlje. Koliko je kamenja, trnja, grmlja i korova u toj našoj nutрини? A kako je malen komadić zemlje koji je obrađen, i opet u našem srcu, u našoj savjesti a koji je spreman bezpridržajno prihvatiti Isusovu riječ kao jedinu spasenjsku istinu, bez svog komentara. A to je prava stvar: primiti Isusovu riječ, učiniti je živom, bez isprike i bez tumačenja, bez osobnih dodataka.

Stoga je dobro u ovo vrijeme odmora i razmišljanja postaviti pitanje: Da li u meni, kao Isusovom učeniku, ima i jedan mali komadić obradive i dobre zemlje?

17. nedjelja kroz godinu - 28. 07. 1996.

1 Kr 3,5,7-12
Rim 8,28-30
Mt 13,44-52

**KRALJEVSTVO BOŽJE
VRIJEDI VIŠE
OD SVAKOG
ZEMALJSKOG BLAGA**

Gdje je prava radost? Prodati sve i kupiti dragocjeni biser. Eto, to je stav čovjeka koji je otkrio neprocjenjivo bogatstvo Božje ljubavi. Ta ne-navezanost na bogatstvo omogućuje pronicavost - oblik mudrosti samoga Krista. Kako god je danas ljestvica vrednota poremećena, ipak iskonski osjećamo težnju svoje duše za onim pravim vrijednostima. Međutim, doći do pravih vrednota uvijek je povezano s činom neopozive odluke i opredjeljenja koje često puta traži i žrtvu. Isus u svojim prispodobama o kraljevstvu Božjem zahtjeva bistrinu oka. Uvjet je čista savjest da se vidi gdje je prava vrijednost. On zahtjeva i odluku kojom se opredjeljujemo za prave vrijednosti - koje su neprolazne i vječne, a znače pravu sreću i radost. Ta odluka plod je i milosti. Zato moramo: moliti za snagu i svjetlost u datom času, donijeti pravu odluku, odlučiti pravilno i po cijenu žrtve ostati vjerni pravoj vrijednosti, to znači samome Bogu.

VELIKA JE RADOST VODITI

Đurđin

*Život može biti shvaćen
samo ako se gleda iz prošlosti.
Ali, može biti življen
samo ako je upravljen
vječnoj budućnosti!*

S. Kierkegaard

DAN O. GERARDA TOME STANTIĆA

Blistava nedjelja, 23. lipnja 1996. godine osvanula je, nakon kišovitih dana, i u Đurđinu. Prisutnost nevidljiva, ali živa utkala se u vjerničke duše već bližom pripravom kroz trodnevnicu, na kojoj su okupljeni župljani i štovatelji Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića slušali o njegovu životu, djelovanju i brojnim uslišanima, što im je njihov župnik preč. Lazar Ivan Krmpotić izlagao nadahnuto i s puno žara. Razumljivo da ih je to povezalo međusobnom radošću, pobožnošću i ponosom!

Mali Tomica ugledao je zoru svog života u ozračju kršćanske obitelji na jednom od đurđinskih bijelih salaša prije 120. godina. Već tada ga je Krist zamilovao, da bi odgajan u vjeri primio dar poziva u mladenačkim godinama za strogi, kontemplativni život. On je prvi naš Hrvat-Bunjevac koji je postao karmelićaninom prije jednog stoljeća (1896).

Radosno i svečano zvonjenje zvona okupilo je Božji narod ove župe, kao i mnoge revne hodočasnike iz Subotice i ostalih obližnjih mjesta u župnoj crkvi na zahvalu i slavljenje trostrukog jubileja!

"Viruj i moli"

Euharistijsko slavlje započelo je u 10 sati. Dječji zbor raspjevao se čistim, punim srcem. Celebrant preč. g. Lazo je s puno oduševljenja izrekao snažnu homiliju u kojoj je istaknuo čudesno viđenje u snu teško nastradale vjernice Cilike G. Dan poslije nezgode, 24. svibnja, kad je već bila pri svijesti, ona je ugledala u daljini svjetlost, iz svjetlosti Blaženu Djevicu Mariju, križ i redovnika koji joj se približio, pričestio je i rekao "Viruj i moli!" Ponovilo se to viđenje i 9. lipnja.

Uslijedila je posebno pripremljena Molitva vjernika s trideset zaziva, koja se svake nedjelje dva puta moli u đurđinskoj crkvi, a u koju su uključeni bolesnici, prigodne potrebe duša, zahvale za ozdravljenja...

Poslije svete mise bio je blagoslov djece i bolesnika, da bi se slavlje završilo gromkim "Tebe Boga hvalimo". Kako je to divno orilo. Čulo se do nebesa! Velika je milost moliti za proglašenje o. Gerarda blaženim i svetim prije izlaska iz crkve u kojoj se milošću osnažuju tolike pobožne i revne duše!

Uistinu, život ćemo nečiji dublje i potpunije razumjeti nakon ovozemnog življenja! Još mi duša raspjevana! I zahvalna!

Marijana Brejar

*Euharistija je komad kruha
koji nikad ne nedostaje,
sve slasti u sebi sadržava
i sve želje ispunjava.
Hrani, jača, liječi, oblači, brani.
Kod njega želim ugodno živjeti!*

O. Gerard

Hodočasnici, koji se već 10 godina okupljaju na salašu Bele Ostrogonca na molitvu za proglašenje blaženim i svetim o. Gerarda, podigli su križ a ispred križa postavili ploču na kojoj piše:

**"NA OVOM MJESTU JE BIO RODNI SALAŠ
PRVOG BUNJEVAČKOG HRVATSKOG
SLUGE BOŽJEGA KARMELIĆANINA
TOME GERARDA - GRGE STANTIĆA
1876-1956**

PODIŽU ZAHVALNI ŠTOVATELJI 1996."

NEDJELJA KOJA SE NE ZABORAVLJA

Moje radne dane osvjetljava nedjelja i osmišljava svaki nenadani križ. Ona je postaja na kojoj me čeka Isus i hrani svojim Tijelom, kao izvor snage, da bih zadržala evanđeosku vedrinu u odnosu s ljudima, s najdražima svojim, sama u sebi...

Jučerašnja nedjelja trostrukog jubileja Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića, našeg dragog zemljaka s đurđinskih plodnih salaša, potakla me da zaživim svoju vjeru i da kroz češću molitvu dublje, po milosti, spoznam svoju ulogu majke i supruge. Preko ovog Ugodnika koji mi je omilio poniznim životom, podario je i meni poruku, dok je u viđenju teško nastradaloj vjernici dao razumjeti važnost vjere i molitve naglasivši: "Viruj i moli!"

Sva mi se duša uzbudila - kao da je Isus izazovno dirnuo mirne strune njezine, ne bi li jače zatitrale...

Kolika pažljivost Sina Božjega prema meni, jednoj iz mnoštva vjernika što okusiše lagodnost prolaznosti i započeše tražiti ono što traje vječno. Mladost me je znala obasipati mnogo puta ovim i onim, a sada sve jasnije spoznajem ono važnije: biti pod suncem Božje ljubavi.

Zahvalnost u meni večeras kliče nakon nedjelje koju pamtim kao osobito nadahnuće! Izazov u mene siđe i ja se pitam: gdje li je Isus na mojoj životnoj ljestvici vrednota?! Kad će biti prvi? Pohranjujem u sebi sve što se zbivalo nedjelje svečane na Đurđinu: privatno hodočašćenje Križu što obilježava mjesto kuće djetinjstva o. Gerarda, življeno zajedništvo kod stola, snimci fotoaparatom koji će biti podsjećanje štovateljima njegovim.

I molim Gospodina po zagovoru Božjega Sluge da sačuva prohodnost mog novog puta koji me bliži Njemu, ali i sebi da bih spoznala što je dobro, a gdje vreba opasnost zla.

Marija B.

PROCES ZA BEATIFIKACIJU

Sombor

PROSLAVA DANA O. GERARDA TOME STANTIĆA

U karmelićanskoj crkvi u Somboru u ponedjeljak 24. lipnja svečano je proslavljena komemoracija trostrukog jubileja Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. Naime, prije 120 godina rođen je na đurđinskom salašu Tomo Stantić. Prije ravno 100 godina Tomo Stantić je ušao u Karmel, a prije 40 godina preselio se u vječnost.

Svake godine svečano se obilježava obljetnica smrti Sluge Božjega o. Gerarda. Nekoliko posljednjih godina na misi za o. Gerarda bili su samo Somborci. Ove godine bili su dragi gosti iz Subotice s dva autobusa. Doputovao je iz Subotice jednim autobusom katedralni zbor "Albe Vidaković", a drugim autobusom doputovali su ostali hodočasnici iz Subotice.

Prije svečane biskupske mise moljena je zajednički krunica. Moljenje krunice predvodio je prior samostana o. Mato Miloš. Biskupsku misu predvodio je naš biskup Ivan Pénzes. U koncelebraciji je bilo više od dvadeset svećenika. Prigodnu homiliju je održao biskup na hrvatskom i mađarskom jeziku. On je naglasio kako svaki svetac otkriva novi i neponovljivi put kojim se ide k Bogu. Svaki je svetac na svoj originalan način postigao ono što i mi želimo postići. Primjeri svetaca nama su poticaj, a njihove molitve nama su pomoć da i mi postignemo ono što oni već uživaju u punini. Biskup je istaknuo: **"Za mene je najveća radost voditi postupak za beatifikaciju o. Gerarda."** Na kraju homilije biskup je preporučio vjernicima da mole za uspjeh biskupijske sinode koja će biti svečano otvorena u subotičkoj prvostolnici na svetkovinu apostolskih prvaka Petra i Pavla.

Za vrijeme mise pjevao je katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić. Zbor je pjevao "Misu simplex" Albe Vidakovića i još nekoliko lijepih pjesama. Za orguljama je bio vrsni orguljaš prof. dr. Tábori György.

Na kraju sv. mise prior karmelićanskog samostana u Somboru o. Mato Miloš pročitao je poruku provincijala o. Vjenceslava Miheteca. Provincijal Hrvatske provincije oca karmelićana, koji živi u Zagrebu, trebao je biti u Somboru za ovu svečanost. Međutim, nije dobio dozvolu za ulazak u našu zemlju i zato je uputio svoju poruku putem telefaksa. Poruku objavljujemo u cijelosti.

Nakon završne pjesme biskup je predmolio molitvu na grobu Sluge Božjega o. Gerarda. Poslije molitve predstavljena je kolekcija slika koje su do sada izradili poznati umjetnici u čast o. Gerarda.

Na ovom molitvenom slavlju sudjelovala su i naša pravoslavna braća na čelu s protonamesnikom g. Miroslavom Naumovim i još dvojicom sveštenika Srpske pravoslavne crkve.

F. Ivanković

Biskup Ivan Pénzes moli na grobu o. Gerarda za njegovo proglašenje blaženim. Pored biskupa o. Mato Miloš.

HRVATSKA KARMELSKA PROVINCIJA SVETOG JOSIPA ČESMIČKOGA I. ZAGREB, 23. LIPNJA 1996.

Dragi oče Priore, draga subraćo!

Želja nam je bila da budemo zajedno na proslavi trostruke obljetnice Sluge Božjega, našega subrata, o. Gerarda. Prilike nam nisu sklone, pa Vam se ja javljam ovim pismom.

Pozdravljam Bačku Crkvu s njezinim Pastirom biskupom, preuzvišenim gospodinom Ivanom. Čestitam toj dragoj Crkvi, koja je procvala i duhovnim rododromom rodila u osobi našeg subrata sluge Božjega o. Gerarda. Pozdravljam gospodina župnika i župljane sa Đurđina, rodne župe sluge Božjega. Molim Boga da blagoslovi Bačku Crkvu po zgovoru o. Gerarda, da procvate i obrodite duhovnim plodovima bez kojih već iznemažemo na putu života.

Pozdravljam i vjernike grada Sombora. U tom gradu živi i zajednica Svjetovnoga Reda koja je o. Gerardu bila jako na srcu. Zašto? Zato jer je ta zajednica bila duhovni krvotok grada a i šire. Vjernici Sombora su bili vjerni slušatelji propovjednog učenja Sluge Božjega. Zbog njih je napisao stranice i stranice svojih propovijedi i razmatranja. Danas je to pravo duhovno blago Karmela i Crkve.

Čestitam svojoj somborskoj karmelićanskoj zajednici. Ona je bila koljevkom duhovnog učenja o. Gerarda. Još žive subraća kojoj je bio uzor i nadahnutelj. Čestitam i pozivam da budu nasljedovatelji i učitelji molitvenog duha kojim se Boga traži i svijetu nosi, daruje.

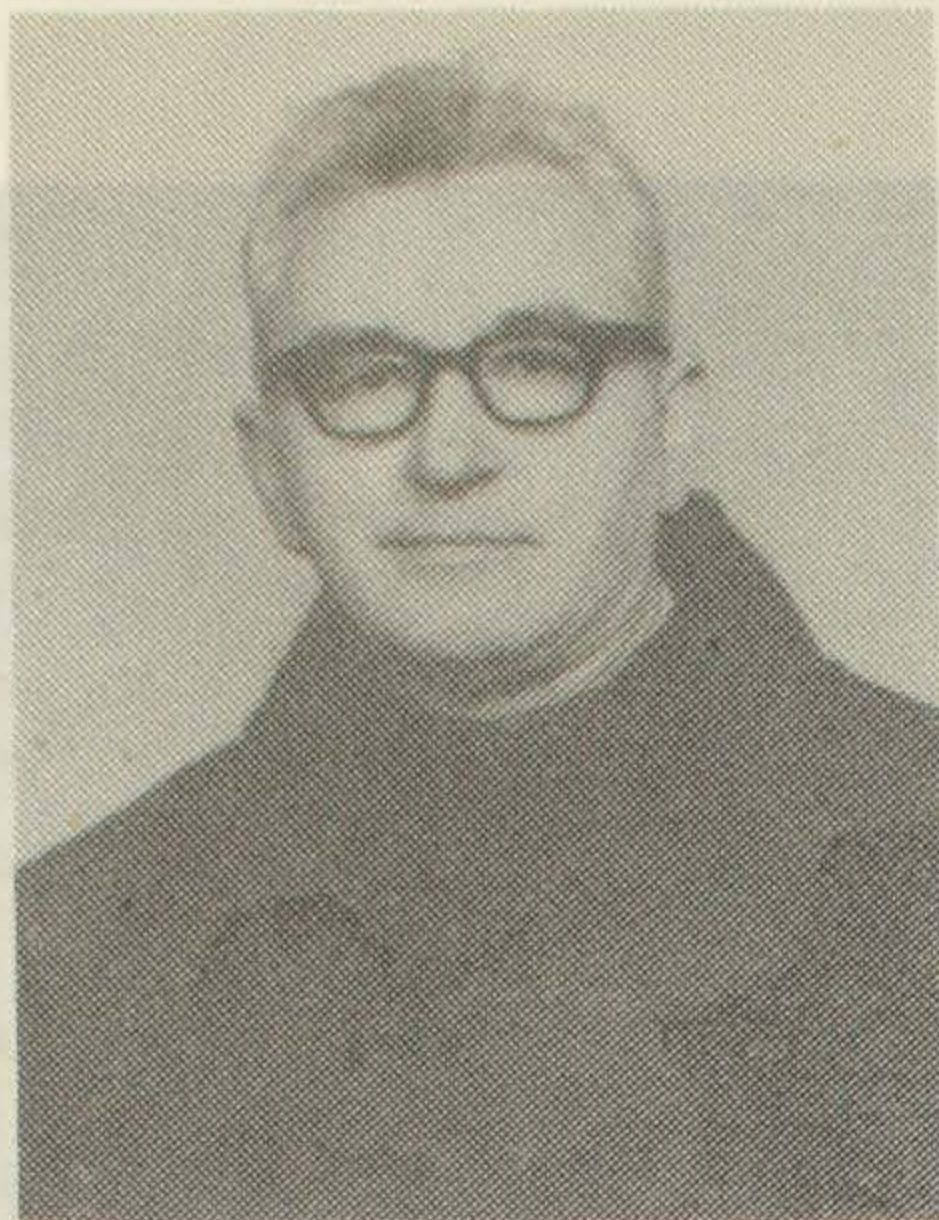
Preuzvišeni gospodine, dragi oče Priore, hvala vam na svemu što činite na promicanju kauze našega subrata Sluge Božjega.

U duhu i molitvi sam s Vama

br. Vjenceslav OCD provincijal

O. LADISLAV MARKOVIĆ OCD DOKTOR TEOLOGIJE I CRKVENOG PRAVA

U somborskom karmelićanskom samostanu već dugi niz godina živi i marljivo djeluje o. Ladislav Marković. Njega dobro poznaju svi vjernici grada Sombora i bliže okolice. Danas je o. Ladislav časni starac čije fizičke sile nisu snažne, ali u sebi je zadržao vedar i smiren duh. Zamolili smo ovog časnog Starca za razgovor za naš List. On je rado pristao uz jednu napomenu: ne može i ne smije se previše opterećivati jer mu to smeta zdravlju. Zato će ovaj razgovor biti kraći i sažetiji.

Nije bilo mjesta u samostanu Svećenik već 57 godina

- *Zvonik: Oče Ladislave, recite nam najbitnije podatke o sebi.*

O. Ladislav: Rođen sam u Bačkom Monoštoru 24. veljače 1916. godine. Tako sam ove godine napunio osamdeset godina. Potječem iz dobre i brojne obitelji. Otac nam je mlad umro. Nakon završene pučke škole u Bačkom Monoštoru prijavio sam se franjevcima za njihovog kandidata. Međutim, odgovorili su mi da nema mjesta. Uputio sam se u Sombor karmelićanima, ali i tu sam dobio isti odgovor. Kasnije se ipak našlo mjesta za mene u Somboru kod karmelićana. Prvi razred gimnazije položio sam privatno u Somboru, a ostalih šest razreda pohađao sam i položio u Somboru. Sedmi i osmi razred gimnazije pohađao sam u Krakowu u Poljskoj. U Krakowu sam položio novicijat i prve zavjete. Nakon studija filozofije rektor zavoda rekao mi je da ću ići s njim u Rim. U Rim sam otišao 1936. Tu sam završio šest razreda teologije i stekao doktorat iz teologije. Kasnije sam stu-

dirao pravo i stekao doktorat iz prava. Onda sam predavao moralku 11 godina na našem fakultetu u Rimu. Pored ostalih profesorskih dužnosti bio sam ekonom našeg zavoda Therezianuma u Rimu i bio sam 4 godine vice-rektor istog zavoda. Moja subraća iz Sombora, osobito o. Gerard Tomo Stantić i o. Vilko Dorotić tražili su u više navrata da se vratim u Sombor. Njih dvojica su imali namjeru graditi samostan karmelićana u Zagrebu. U tu namjeru kupljeno je i zemljište. Probioravio sam u Zagrebu mjesec dana i nakon toga se ponovno vratio u Rim. Od generalnog poglavara sam više puta molio da dođem u Sombor jer je tu bilo premalo svećenika. Došao sam u Sombor nakon smrti o. Gerarda, poslije nekoliko mjeseci. Tako ove godine slavim svoju četrdesetu obljetnicu života u karmelićanskom samostanu u Somboru. Svećenik sam već 57 godina.

- *Zvonik: Što ste radili u Somboru u proteklih 40 godina?*

O. Ladislav: Kao svećenik radio sam sve što se zahtjevalo od svećenika i redovnika. Nastavio sam ono što je radio o. Gerard: ispovijedao, propovijedao, služio sv. mise... Unutar kuće bio sam poglavar, provincijal, učitelj novaka.

Sakrament ispovijedi održava ljude u povezanosti s Bogom i Crkvom

- *Zvonik: Kojih se trenutaka najradije sjećate u svom životu?*

O. Ladislav: Najradije se sjećam duhovnih vježbi koje sam držao svećenicima i redovnicama u mnogim mjestima tadanje Jugoslavije, a i u inozemstvu. Lijepi trenuci su mi bile korizmene propovijedi i posebno ispovijedanje bolesnika. Sakrament ispovijedi na poseban način održava ljude u povezanosti s Bogom i Crkvom.

Svakako mi je najdraža uspomena moga života milost što sam mogao

biti ispovjednikom o. Ante Antića, za kojega se već vodi proces u samome Rimu za proglašenje blaženim i svetim. O njemu sam pisao u puno navrata u raznim publikacijama.

Rado čitam "Zvonik" Svima nam može biti od koristi

- *Zvonik: Koja bi bila Vaša poruka čitateljima našeg Lista?*

O. Ladislav: Čitajte ovaj naš List i uvidite povezanost tema u svakom broju, a i povezanost između brojeva. Zvonik ima jedan logičan slijed predmeta koji obrađuje: tu su glavni likovi Biblije. Predstavljeni su sveci mjeseca. Tu su misli uz nedjeljna čitanja. Sam rado čitam "Zvonik" i svima nam može biti od izuzetne koristi.

- *Zvonik: Koje Vas uspomene vežu uz slugu Božjeg o. Gerarda Tomu Stantića?*

O. Ladislav: Upoznao sam ga kao dijete 1927. godine. Malo sam imao veze s njime. Živio sam u ovoj kući samo tri mjeseca s njim. Malo sam ga upoznao, ali ono čega se sjećam bilo je divno. Posebno se sjećam njegove sabranosti u životu, pobožnosti u molitvi. Bio je posebno zabrinut za Božje stvari i silno je želio da naš Karmel poraste. Plodove njegovog rada naša Provincija i danas osjeća.

Razgovor vodio: F. Ivanković

PITAJU ME:

**Raj je na nebu?
Raj je u svemiru?
Raj je u nekoj drugoj dimenziji?
Raj je van svih dimenzija?**

**Ako je duša sveta,
pronaći će ga!**

Elizabeta Richter, Subotica

Uređuje: Andrija Kopilović

VELIKI BIBLIJSKI LIKOVI

JUDITA - ŽIDOVKA

U povijesnim knjigama Staroga zavjeta obrađuju se ne samo povijesni događaji izraelskog naroda, nego povijest pojedinih obitelji, kao što smo prošli put vidjeli u knjizi o Tobiji. Postoje i dvije povijesne knjige koje opisuju čak i povijest pojedinih osoba. To su knjige o dvije hrabre žene: knjiga Juditina i knjiga o Esteri.

U ovom broju Zvonika prikazat ćemo knjigu Juditinu koja opisuje događaje iz 6. stoljeća prije Krista, za vrijeme babilonskog kralja Nabukodonozora (604-562. prije Krista). U ovoj knjizi ima dosta povijesnih netočnosti oko imena kraljeva, pa i samih krajeva. No, ova knjiga lijepo očituje da nadahnutom piscu nisu bili najvažniji ni kronološki, a ni povijesni podaci da bi u jedan povijesni događaj i u jednu povijesnu osobu sabrao svu poruku, koja je ostavljena u poklad ne samo Judejcima, nego svima kojima je Biblija sveta knjiga.

Često, čitajući povijesne knjige Svetoga pisma, primjećujemo da Izabrani narod doživljava tzv. "valovitu" sudbinu. Naime, kad god se okrene od Boga i okrene krivim božanstvima, Gospodin s njim ne prekida svoga saveza, ali pripušta na narod opomenu i kaznu koja je vrlo često izražena u pošasti kakve bolesti ili u ratu, koji ruši izraelsku samostalnost i narod vodi u ropstvo. U ono vrijeme ratovi su bili sastavni dio ljudskoga ponašanja, tako da su sukobi među malim narodima bili uobičajena stvar, što pomalo sablažnjava čitatelja ako prosuđuje rat očima suvremene civilizacije i razmjerima kako ih mi poznajemo. Te ratove treba radije nazvati sukobima i čarkama radi prestiža pojedinih plemena i netrpeljivog ponašanja susjeda. Svejedno, rat je veliko zlo i u njemu uvijek stradaju ljudi, a najčešće nevini.

Molitvom i postom protiv neprijatelja

Tako se u jednom povijesnom času izraelski grad Betulija našao opkoljen od vrlo brojne perzijske vojske na čijem je čelu stajao glasoviti vojskovođa Holoferno. Grad je izgleda bio dobro učvršćen i u knjizi je prikazan kao simbol neosvojive utvrde. Sva knjiga je puna simbola oko toga grada čiji bi pad označavao prodor Asiraca i propast izraelskog kraljevstva. Njegova nepobjedivost je legendarna. Sav narod, koji je skupljen u Betuliji, na rubu je očajja.

Oni pokorom, molitvom i borbom brane svoj grad. U cijeloj knjizi je uloga molitve i posta jako naglašena kao sredstvo borbe protiv neprijatelja. Uteći se Gospodinu kao jedinom zaštitniku, ali čineći pokoru zadovoljštine postom i žarkom molitvom.

Post i molitva su djelo i riječ koja izvire iz srca i kuca na Božje milosrđe. Bog je jedini ravnatelj ljudskoga života. On jedini može tokove pojedinih ljudi, a i naroda okrenuti pravcem mira a ne rata, života a ne smrti, pa i poraza a ne pobjede.

Nakon dugotrajnog opsjedanja Betulije Holoferno se sjetio najboljeg načina da se grad prisili na predaju: prekinuti dotok vode. Kada je grad ostao bez vode, starješinstvo Betulije se našlo na velikom ispitu pred Bogom i ljudima. Razmišljali su pobožno, ali ipak ljudski. Računali su na Boga, ali ne do kraja i odlučili su predati grad.

Judita, oslonjena na Boga, pobjeđuje

Njihovoj volji Bog je podigao protivljenje jedne žene, mlade i lijepe udovice Judite. Njeno ime je u korijenu ime judejskog naroda, dakle u prijevodu: Židovka. I to je simbol. Ona se pomolila Bogu molitvom predanja koje je ponizilo starješine grada, ali je silno istaknulo veličinu Božju. Nakon posta i molitve, jer je živjela u skovitosti i udovištvu, ona se spremila, iskoristivši naravni dar ljepote, te pošla sama sa svojom sluškinjom u susret daleko nadmoćnijem neprijatelju. U gradu su ostali ljudi u molitvi i uprtih očiju u plan i hrabrost te žene. A ona je pošla jedino se oslanjajući na Gospodina, koji ju je nadahnuo kako da lukavošću i prijevarom pobijedi neprijatelja. Ušla je u tabor želeći se "pokloniti"

Holofernu i ponuditi predaju grada. Iznosi mu jedan cijeli ratni plan. Holofernu se svidio Juditin govor, pa i ratni plan koji mu je predložila - dao se smesti njezinim govorom. Ono što je sebi dopustio, a vojskovođa je nedopustivo, u njemu je porasla pohota prema Juditinoj ljepoti. I stoga je učinio drugi krivi korak. Priredio je gozbu u čast mlade udovice. U toj gozbi učinio je treći korak svoje propasti: odao se pijanstvu do besvijesti, a tako i njegovi sustolnici. Na spavanju Judita je njegovim mačem odsjekla glavu Holoferna i mirno se vratila u svoj grad Betuliju koji je podigao ratnu viku a Holofernova vojska se sama između sebe, zbunjena, uništila, a grad je oslobođen.

Judita pralik djevice Marije

U svakom detalju krije se poruka. Poruka upućena starješinama grada da ni u jednom času ne smiju smetnuti s uma da je jedini Spasitelj Bog. Bog diže ponizne i malene - ovog puta Juditu - da ponizi ohole i bahate. Holoferno je simbol te bahatosti i

oholosti. On, povlađujući vlastitim pohotama, sam sebi kopa grob. I tako je to uvijek u povijesti.

Juditina pobjeda je pobjeda Božja i ona je u molitvi pripisuje Bogu. Skromnost, jednostavnost, pobožnost rađa pravim milima, rješenjima i nadahnućima kojima je Judita poslušna.

Knjiga Juditina sadrži jednu od najljepših pohvalnih pjesama. To je pohvala Grada kojom slavi Juditu. A još ljepša je molitva "Juditin hvalospjev", koji je dobro poznavala i Blažena Djevica Marija kao oblik molitve žene. Nadahnuta tom molitvom Marija je izmolila najljepši hvalospjev: Veliča duša moja Gospodina.

Crkva rado u Juditi vidi pralik Djevice Marije, koja je uništila moć neprijatelja, tj. Sotone, a njena molitva je predznak pouzdanja Marijina u Božju svemoć i beskonačnost. Knjiga je, dakle, u neku ruku i prototip budućih vremena.

ISUS "Siromah"

Do sada smo općenito i na temelju Svetog pisma govorili i čuli o "siromahu i siromasima".

Kao u svako doba, tako i nama danas, kada se govori ili piše o mnogim stvarima, najbolje govore primjeri pojedinih osoba. Za nas kršćane i za sve ljude dobre volje u svemu je i za sve najodličniji primjer naš Gospodin i Učitelj, Isus Krist.

Promatramo njega kao siromaha u materijalnom smislu i njegov odnos prema siromasima.

Da od posjeda, imanja nije imao ništa, sam je rekao kada mu je prišao jedan književnik i rekao: "Učitelju, ja ću te slijediti kamo god pođeš." Isus mu reče: "Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje da nasloni glavu" (Mt 8,19-20).

Isus, dakle, nema ništa svoga - sve što ima od Oca je i On je na zemlji da vrši volju Očevu. Znao je. Da bi mogao potpuno izvršiti volju Očevu, mora biti potpuno slobodan od svega što bi mu smetalo da potpuno bude Očev.

I, budući da Isus zna "tko je čovjek" i koliko se čovjek može vezati za ovozemaljske stvari i interese, on daje primjer potpune slobode i neovisnosti i nenavezanosti na prolazno-materijalno. A isto tako onda u svojim poukama, jasno, riječju opominje kolika je opasnost za čovjeka bogatstvo: "Teško će bogataš u kraljevstvo nebesko" (Mt 19,23). "Lakše je devi proći kroz iglene ušice nego bogatašu ući u kraljevstvo nebesko" (Mt 19,24).

Bogatom mladiću, koji ga pita kako da postigne život vječni, Isus odgovara: "Ako želiš biti savršen, hajde prodaj što imaš i podaj novac siromasina, pa ćeš imati blago na nebu! Onda dođi i slijedi me" (Mt 19,21).

Iz ovih Isusovih riječi sve je jasno: da bismo postigli život vječni, nije dovoljno samo razdijeliti imanje i novac siromasima - to je prvi korak; još je bitniji drugi dio Isusovog odgovora, a to je: "Onda dođi i slijedi me".

A koliko Isus cijeni iskrene siromahe, vidimo iz primjera siromašne udovice, za koju Isus kaže: "Uistinu, kažem vam, ova je siromašna udovica ubacila više od sviju, jer su svi ovi od svoga viška dali za dar određen Bogu, a ona od svoje neimaštine: bacila je sve što je imala za uzdržavanje" (Lk 21,3-4).

Preslušajmo i ispitajmo sami sebe: da li se mi, današnji kršćani - vjernici usuđujemo dati siromahu, prosjaku, potrebno me ono što je i nama potrebno, a ne dati, dakle, samo ono što meni više ne treba, što bih inače bacio u smeće ili dao kao hranu životinjama.

Vjerujem da mnogi od nas u svojoj kući, u ormarima, po tavanima, itd., imaju stvari koje samo čuvaju, kako mi to kažemo "za ne daj Bože", i one tako propadnu, a netko, ne samo da bi te stvari iskoristio, nego su mu za život nužne. Riješimo se - oslobodimo se nepotrebno da bismo mogli slijediti Isusa.

Jakob Pfeifer

VRAĆANJE JEDNAKOSTI BIT JUBILARNE GODINE

- (Prikaz dokumenta "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 5)

Iz Svetoga pisma znamo da je bitna oznaka jubilarne godine ponovno uspostavljanje jednakosti među svim sinovima Izraelovim. Tako su snagom jubilarne godine obitelji dobivale nazad svoje vlasništvo koje su bile izgubile, pa čak i osobnu slobodu.

Činjenica da Papa u svoju pobudnicu uvršćuje i ovu dimenziju jubilarne godine, podsjeća nas na potrebu uspostave narušenoga jedinstva među ljudima. Ne samo na razini vlasništva, nego još više na razini osobne slobode. Važna je također i moralna dimenzija: pomirenje zavađenih! Samo slobodni, jednaki i pomireni možemo kao zajednica stati pred Boga i prikazati sebe kao živu žrtvu, zadovoljštinu i na taj način ispuniti spasenjsku dimenziju ljudskoga života: mi smo Crkva jedna, sveta i spašena. To spasenje možemo navijestiti kao spasenje koje je dogođeno u nama, samo onda ako smo zahvaćeni i milosnom dimenzijom pomirenja. To je otvaranje božanskoj providnosti i priznavanje njegovog apsolutnog gospodstva nad nama, ali i molitva da se nad nama očituje i ta Božja pravednost, koja se u Novom zavjetu očituje kao Božje milosrđe. No, ne smijemo zanemariti uz tu teološko-moralnu dimenziju i socijalnu dimenziju uspostave društvene pravednosti.

Godina jubileja je, dakle, godina velikih koraka čovjeka prema čovjeku na svim razinama: pomirenje, oprostjenje, zadovoljština, promicanje pravde, pravih vrednota. Čitav jedan program koji treba činiti.

Te jubilejske godine neka se svatko vrati na svoju očevinu! (Lev 25,13)

Neka nitko od vas ne nanosi štete svome sunarodnjaku, nego se boj Boga svoga!" (Lev 25,17)

Ako li tvoj brat padne u škripac dok je s tobom u urednim odnosima te se moradne tebi prodati, nemoj ga prisiliti da služi kao rob; neka bude kod tebe kao najamnik ili nadničar. Neka služi kod tebe do jubilejske godine: Onda neka bude slobodan da ode od tebe - on i njegova djeca s njim; neka ide natrag svome rodu i opet zaposjedne svoju djedovinu (Lev 25,39-41).

M.V.

BOG STVARA ČOVJEKA

Bog je stvorio nebo i zemlju, a to znači sve - "vidljivo i nevidljivo", savkoliki kozmos i svijet nevidljivih duhova (KKC 325). U taj stvoreni svijet Bog je smjestio čovjeka, koji ujedinjuje vidljivi i nevidljivi svijet.

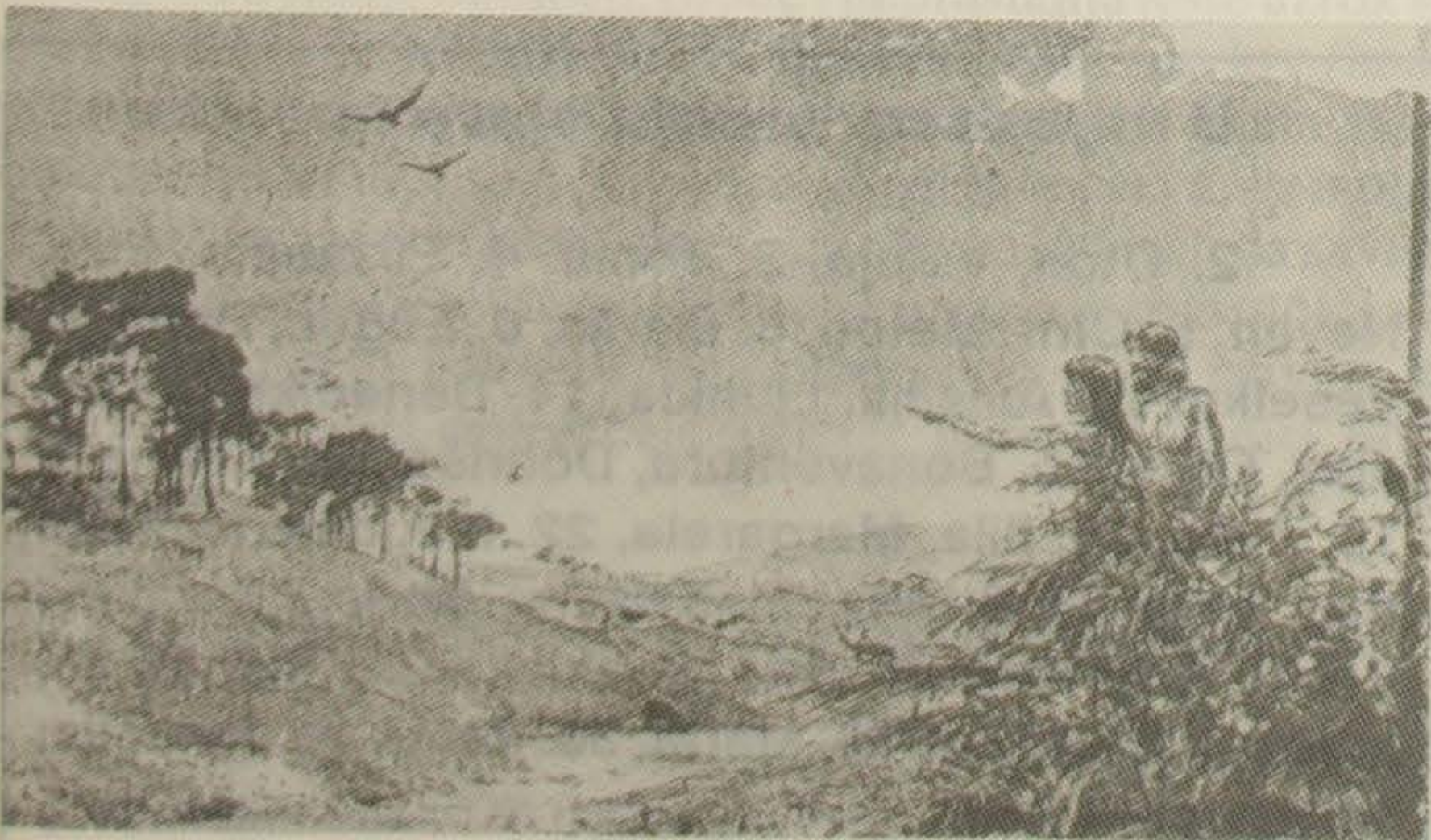
Tko je čovjek? Čovjek je vrhunac Božjeg stvaralačkog djela. Nadahnuti pisac to jasno izriče razlikujući stvaranje čovjeka od stvaranja drugih bića: "Tada reče Bog: 'Načinimo čovjeka na sliku svoju!'" (Post 1,26). Na pitanje: "Što je čovjek da ga se spominješ?" - psalmista odgovara: "Ta učinio si ga malo manjim od anđela, okrunio si ga slavom i čašću, dao si mu gospodstvo nad djelima ruku svojih, sve si mu metnuo pod noge: ovce, goveda i sve zvijeri poljske zajedno, ptice pod nebom i ribe u moru - sve što trči morskim stazama!" (Ps 8,5).

Čovjek! Zar je on kruna svega stvorenoga? Još prije 30 godina drugi Vatikanski koncil je izjavio: "Uvjerenje je i vjernika i nevjernika da sve na zemlji treba biti uređeno prema čovjeku kao svom središtu i vrhuncu." (Radost i Nada, 12). Mnogi pak smatraju ljude uništavateljima i ugrožavateljima prirode, pa se s pravom pitaju: Nije li to drskost kad se toliko čovjeka uzdiže nad druga stvorenja, pa k tome šaljivo dodaju: "Čovjek je malo manji od anđela, i malo veći od majmuna!"

"Pa, što je onda čovjek? On je o sebi izrekao i još uvijek izriče mnoga mišljenja, pa i suprotna, u kojima se ili toliko uzvisuje da sebe smatra apsolutnim mjerilom svega ili se snizuje do smetenosti, tjeskobe i očaja! Te tjeskobe Crkva duboko osjeća. Međutim, poučena božanskom Objavom, može na njih dati odgovor o pravom položaju čovjeka, kako bi se obrazložile njegove slabosti i ujedno moglo priznati njegovo pravo dostojanstvo i poziv." (RN 12).

Jedna od stramputica čovjekovog mišljenja o sebi je ateizam, želja za osamostaljenjem čovjeka sve do bilo kakve ovisnosti od Boga. To bi značilo da je čovjek sam sebi svrha, jedini demijurg i graditelj vlastite povijesti. A to se, kažu oni, ne može složiti s priznavanjem Boga, začetnika i svrhe svih stvari. Toj nauci može ići u prilog osjećaj moći što ga čovjeku pruža današnji tehnički napredak. To je pobliže onaj ateizam (bezboštvo) koji oslobođenje čovjeka očekuje prije svega od ekonomskog i socijalnog oslobođenja, pa ga navodno religija sputava u njegovom nastojanju oko izgradnje "ovozemaljskoga grada". Zato se zastupnici te nauke žestoko bore protiv religije, šireći ateizam. Ali Crkva ne može prestati odbacivati one pogubne nauke koje proturječe razumu i Objavi, skidajući čovjeka s njegova prirodanog dostojanstva (RN 20).

Čovjek je uistinu vrhunac stvarateljskog djela Božjeg. Čovjek zauzima jedinstveno mjesto u svemu stvorenju - on je "na sliku Božju stvoren" ujedinjujući u svojoj naravi duhovni i tvarni

svijet (KKC 362). Od svih stvorenja samo je čovjek sposoban spoznati i zavoljeti svoga Stvoritelja (356). Čovjek je zapravo zato i stvoren da spoznajom i ljubavlju ima udioništvo u životu samoga Boga. A to je temelj njegova dostojanstva! (KKC 356).

Među svim stvorenjima čovjek je sposoban spoznati sebe i slobodno se darivati drugim osobama. Milošću, pak, pozvan je u savez sa svojim Stvoriteljem te da mu odgovori u vjeri i ljubavi. Takav odgovor jedino čovjek, među svim stvorenjima, može dati! (KKC 357).

Zato s pravom veli Ivan Zlatousti: "Koje je biće na svijetu okruženo tolikom pažnjom? To je čovjek, taj čudesni živi lik vredniji od svekolikog stvorenja!"

Veličina čovjeka ne leži u njegovoj fizičkoj snazi (mnoge životinje su jače, brže i vještije), nego u njegovoj duševnosti: on jedini može spoznati i ljubiti, i tako spoznati da je priznat i ljubljen! Radi toga Koncil veli da je čovjek jedino stvorenje što ga je Bog htio radi njega samoga (RN 24,3). Veličina čovjeka je u tom što on može biti prijateljem Božjim. Jer, tko čovjeka smatra tek dijelom materijalne prirode, bez ikakve izvanzemaljske povezanosti s Bogom, njemu se čini da su riječi psalmiste (Sv. pisma) o dostojanstvu čovjeka pretjerane (Ps 8,5). A, kako sve drukčije izgleda kad slušamo i prihvaćamo riječ Božju, naime, da je čovjek stvoren "na sliku Božju" (Post 1,27). Taj jedinstveni položaj čovjeka izražavamo riječju "osoba".

Čovjek stvoren "na sliku Božju" ima dostojanstvo biti osoba; on nije "nešto" nego "netko"; on nije stvar nego osoba. "Osoba" - to znači: čovjek nije tek jedna brojka u seriji prirode, nego jedan "ja", željen od Boga, ljubljen i pozvan u divno kraljevstvo Božje. I kad kažemo "osoba", onda govorimo o zajednici: svi ljudi su istinska braća i sestre jednoga Oca nebeskoga (KKC 361). To, pak, ne isključuje raznolikost osoba, kultura i naroda, jer nas uvjerava da je cijela ljudska zajednica prava bratska zajednica! Divna spoznaja za čitav svijet!

Crkva, dakle, drži - poučena riječju Božjom - da se priznavanjem Boga nipošto ne krnji dostojanstvo čovjeka već, naprotiv, čovjekovo dostojanstvo dobiva svoj temelj i savršenstvo baš u Bogu! Osim toga, Crkva uči da eshatološka nada (vjera u život vječni) ne umanjuje važnost zemaljskih zadataka već, naprotiv, čovjek iz vjere dobiva neuništive pobude za život i rad na izgradnji "ovozemaljskoga grada". Nasuprot tome, ako se izgubi taj božanski temelj i nada u vječni život, čovjekovo dostojanstvo se srozava do nivoa životinje - kako se to tokom povijesti moglo vidjeti i doživjeti! Osim toga, zagonetka života i smrti, krivnje i patnje, ostaju bez ikakvog rješenja (RN 21,3).

Crkva, ipak, premda odbacuje svaki ateizam, iskreno izjavljuje da svi ljudi, vjernici i nevjernici, moraju zajednički raditi na izgradnji ovoga svijeta u kojem svi ljudi zajednički žive. (RN, isto)

Pošto je rasprava o čovjeku toliko važna, u idućem broju Zvonika bit će nastavak ove zanimljive teme.

Antun Miloš, Žednik

**"TAJNA ČOVJEČJEG BIĆA NIJE U TOME DA ŽIVI,
VEĆ DA ZNA ZAŠTO ŽIVI!**

(Dostojevski)

Uređuje: Stjepan Beretić

24. srpnja

SVETA KRISTINA

+ oko 304. g.

* djevojka iz bajke? * unovčila kućne "bogove" da pomogne siromašne * svetica neposlušna majci *
 * kći koju je rođeni otac sudu predao * s mlinskim kamenom u jezero bačena *
 * ni vatra, ni zmijski otrov joj nije škodio * djevojka probodena srca *

- **Svjedočanstvo groba**

Sjeverozapadno od Rima nalazi se jezero Bolsena i na njemu istoimeni grad. Godine 1880. oborena je jedna kleveta. Katolicima toga ubavoga grada se do tada rugao sav "napredan" svijet. Govorili su im da štiju zaštitnicu koja nikada ni postojala nije. Zaštitnica grada je sveta Kristina. Te, 1880. godine se u Bolseni otkrila bazilika iz rimskoga doba, a pod njezinim oltarom urna s Kristininim imenom. Stari su kršćani rado gradili crkve nad grobom mučenika. Tako su i građani Bolsene podigli crkvu nad grobom svoje mještanke.

- **Konzervativni i okrutni car Dioklecijan**

Tko još nije čuo za cara koji je u Splitu podigao ljetnjikovac? Tko još nije čuo za Dioklecijana? Bio je rimski car (od 284-305.g.) koji je sustavno progonio kršćane. Jednim je svojim ediktom naredio razorenje svih kršćanskih bogoštovnih mjesta i uništenje kršćanskih knjiga, a zabranio je i kršćansko bogoslužje. Drugim je ediktom naredio uhićenje biskupa, svećenika i đakona. Trećim je pod prijetnjom muke i smrtne kazne naredio da svi klerici moraju žrtvovati idolima. Četvrtim je ediktom naredio da i svjetovnjaci moraju žrtvovati idolima.

- **Kuća u sebi razdijeljena**

U obitelji svete Kristine se obistinila Isusova riječ: "Predavat će vas čak i roditelji, braća, rodaci i prijatelji, i neke će od vas poubijati" (Lk 21,16). Za cara Dioklecijana gotovo da nije bilo obitelji u kojoj nije bilo kršćana. Kristina je bila jedina kršćanka u svojoj obitelji. Kristinina ljubav i povjerenje u Isusa dovela je do nesloge u kući. Njezini su ukućani drhtali pred svojim kućnim bogovima. Kristina je voljela Gospodina Isusa. Stariji su bili za staro, mladi za moderno. Roditeljska uvjeravanja nisu pomogla.

- **Prodala idole, pomogla sirotinju**

Rimljani su bili praznovjerni ljudi. Imali su oni svetišta svojih brojnih bogova. Tako je i Kristinin grad Bolsena imao svetište boga Jupitera. To je bilo malo za praznovjerne Rimljane. Kuće su im bile pune kućnih bogova. I Kristinini bogati roditelji su imali zlatnih i srebrnih kipova Jupitera i drugih idola. Jednoga dana djevojka Kristina porazbija kućne idole, a zlato i srebro razdijeli sirotinji. Nemili strah spopade njezine roditelje. Bojali su se da će ih "obeščašćeni" kućni bogovi kazniti.

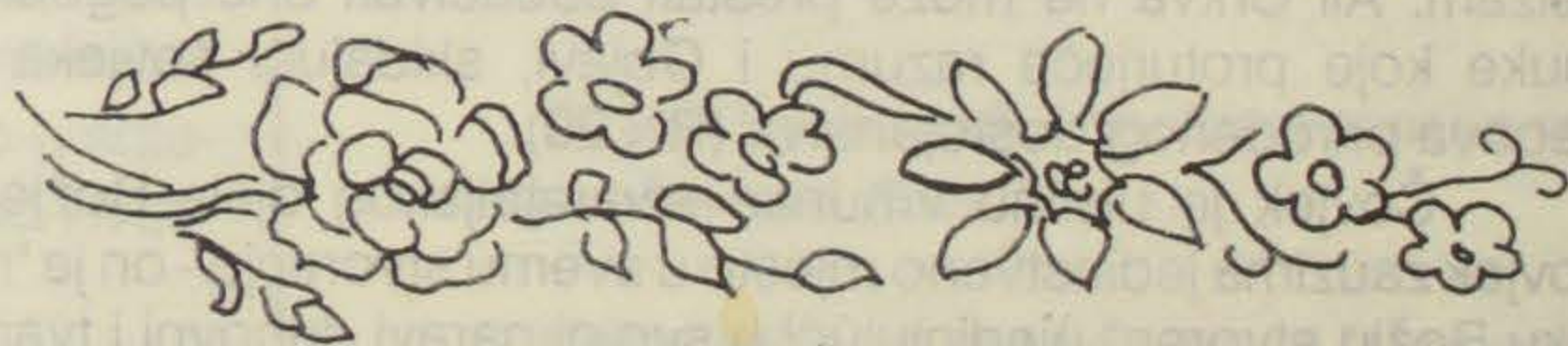
- **Mati na koljenima**

Na koljenima je majka molila Kristinu da se ostavi kršćanske vjere. Kristina nije poslušala. Opredijelila se zauvijek. Bila je djevojka čvrstoga uvjerenja. Kristinin otac je tukao svoju kćer. Mislio je: ako mamina milina ne pomogne, pomoći će njegova pesnica. Onda ju je sudu predao. Počela su saslušanja. Trebala se odreći Krista. Trebala je žrtvovati Jupiteru. Spasila bi svoju mladost. Što je učinila?

- **Kroz smrt u zagrljaj Zaručniku**

Prvi su kršćani obučeni u ruho legendi. Legenda o Kristini nam kazuje u kakvu se snagu obukla. Kazuje nam kako je vjerna bila. Kristina je ostala vjerna svome Zaručniku Kristu. Vezali su joj mlinski kamen o vrat. U jezero je bacili. Ipak je živa ostala. Spalit su je htjeli, ali je i plamen pošteđje. Zmijskim je otrovom napojiše, a ona živa ostade. Stajala je u Jupiterovu hramu. Trebala je žrtvovati poganskome bogu. Kristina je zazvala Boga živoga. Na njezinu molitvu srušio se kip boga Jupitera. Tada su je vojnici ubili dvjema strelicama. Proboli su joj srce. Tako je Kristina došla u zagrljaj svoga Zaručnika.

Tako je osvojila simpatije svih naraštaja. Nema kršćanskoga grada a da se djevojčice i djevojke ne diče njezinim lijepim imenom: KRISTINA, KRISTA. Ni dečki se ne daju. I oni je vole. I među njima se nađe po koji Kristijan. Eto ljudi vjernika koji u svome imenu nose ime Mesije, Krista, Pomazanika.

U mjesecu srpnju slave imendan:

2. Oton, Višnja, 3. Toma, 4. Elizabeta, Elza, Neven, 5. Ćiril, Metod, 6. Marija, 8. Eugen, Đeno, 9. Veselka, 10. Amalija, Ljubica, 11. Benedikt, Dobroslav, Olga, 15. Bonaventura, Dobriša, 16. Karmela, 19. Zlata, 20. Ilija, Margareta, 22. Magdalena, Manda, Lenka, 23. Brigita, 24. Kristina, Boris, 25. Jakov, Krsto, Kristofor, 26. Ana, Joakim, 27. Kliment, 28. Inocent, Nevenko, 29. Marta, 30. Petar, 31. Ignacije, Vatroslav

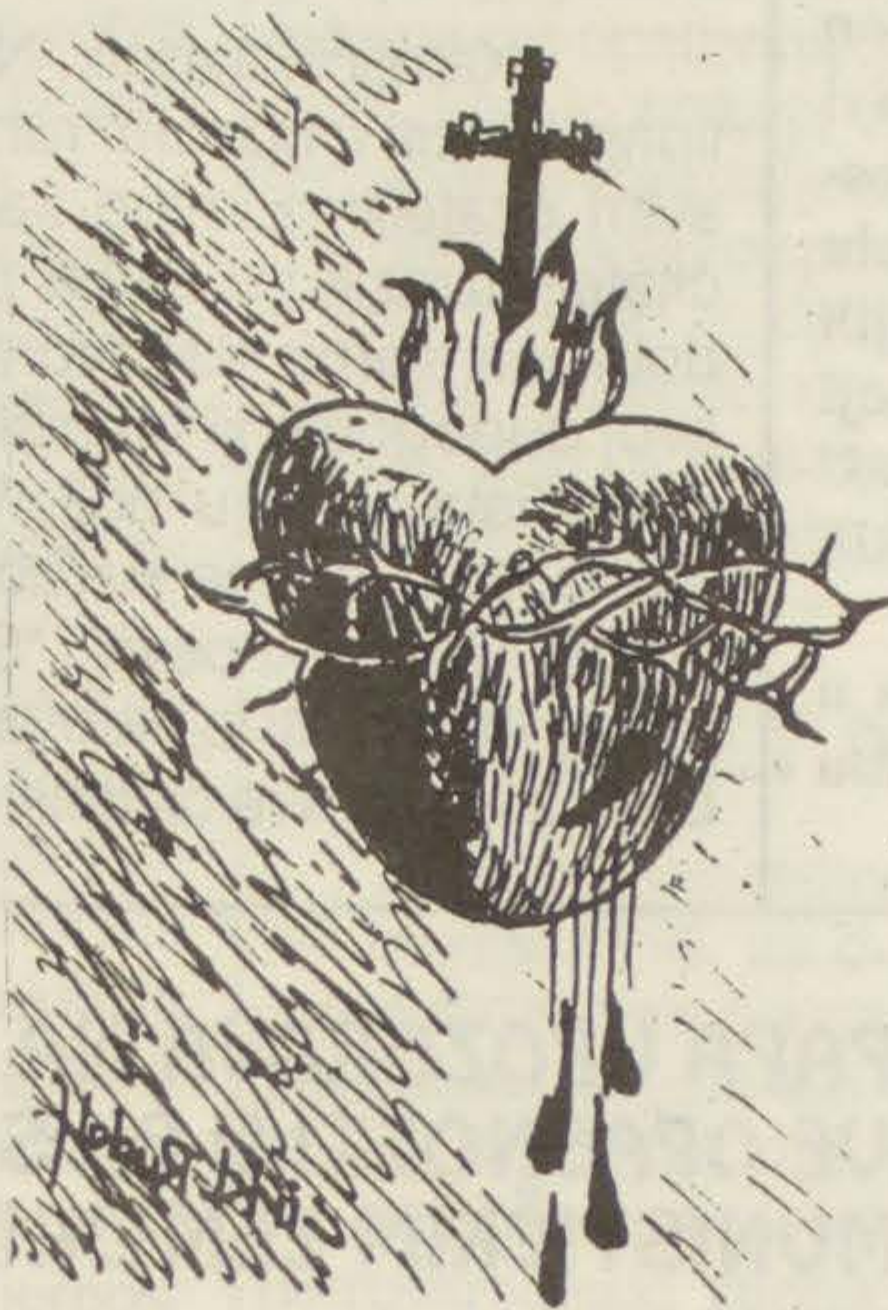
PLODOVI ŠTOVANJA KRVI KRISTOVE

Prošle smo godine u srpanjskom broju pisali o pobožnosti prema krvi Kristovoj, a ove godine želimo progovoriti o plodovima štovanja krvi Kristove. Oni koji su prihvatili ovu pobožnost i ugradili je u svoj duhovni život, sigurno će neke od plodova prepoznati u ovom članku.

U mjesecu srpnju (julu) želimo proslaviti ljubav našega Boga, koji nas je ljubio toliko da je postao našim OTKUPITELJEM i našom ŽRTVOM, po riječima sv. Pavla: "Krist nas je ljubio i oprao nas svojom krvlju".

Poznajemo li tu dubinu Božjeg milosrđa? Možda mislimo da dovoljno poznajemo smisao Isusovog života i smrti, žrtve i prolivene krvi. No, u svemu tome često gledamo samo priču o jednom čovjeku koji se rodio i umro na križu. Međutim, dublje poniranje u tajne Isusovog života, Isusove muke i smrti na križu, te njegove prolivene krvi, poziva nas da otvorimo Bogu svoje duše.

Ne možemo sve ovo shvaćati kao priču, nego dušom ući u te tajne, dušom proživljavati (kao sv. Franjo, kao sv. Gašpar) rane Kristove, Žrtvu Kristovu i predragocjenu krv. Bog će nas, tada, sam uvesti u te tajne, pod uvjetom da želimo svoje duše rasteretiti - osloboditi tereta grijeha, pročistiti ih...

bi se mogla očitovati sama vrijednost Isusove žrtve i njegove predragocjene krvi. Bog, naime, u toj prolivenoj krvi vidi ljubav, ljubav prema izgubljenim sinovima, ljubav koja daje život i za bezbožnike i za zločince, ljubav koja cirkulira između Oca i Sina i izljuje se na grešnike da ih opere: "Krist nas je ljubio i oprao nas svojom krvlju".

Mi, koliko god bili revni i marljivi i pobožni, nikada ne možemo dostići stanje takve ljubavi kakvu je Isus imao prema Ocu i prema grešnicima. Ali, zato možemo upotrijebiti Isusovu krv kao plašt koji nas ovija Božjim milosrđem.

Tako mi, štujući krv Kristovu, očitujemo svoju nemoć i svoju poniznost; priznajemo da smo ljudi i da se ne možemo spasiti sami po sebi. Ali, nažalost, mnogi ljudi umiru u grijehu, te poslije smrti trpe čistilišne i paklene muke, a Kristova ljubav čeka da nam pomogne, da nam iskaže milosrđe, da nas opere i izliječi. Ne otvoriti se toj ljubavi jest omalovažavanje Kristove žrtve i njegove prolivene krvi. To je kao kad bi gladan čovjek prolazeći pokraj punog stola rekao: nisam gladan, ni žedan. A potrebno je samo malo

poniznosti da se kaže: "Isuse, oprosti; Isuse, pomози; Isuse, molim..."

1. Spoznaja stanja grešnosti

Temeljni grijeh čovječanstva koji sprečava našu spoznaju ljubavi i dragocjene Isusove žrtve, jeste **OHOLOST, OSUDA I NEPRAŠTANJE**. Zbog oholosti čovjek ne može shvatiti da je Božja pravda dugo pripremala način i sredstva koja će zadržati navalu zla na grešno čovječanstvo, a to je Božja neizmjerljiva ljubav u Isusovoj žrtvi. Zbog oholosti mi se smatramo samodostatnima, mislimo da naša dobrota može promijeniti svijet, da nam naš razum daje spoznaju Božjih stvari, da nas naše molitve uvode u raj. I na taj način samo raste naša oholost jer ne uvidamo svoje stanje grešnosti. A kada Isus kaže: "Bez mene ne možete učiniti ništa!", ne uvidamo vrijednost i važnost Isusove žrtve, ne uvidamo da nam je po Isusovim ranama, modricama i prolivenoj krvi otvoreno nebo, a ne po našim zaslugama.

To stanje oholosti, osude i neproštanja jeste uzrok što iskrivljeno shvaćamo Isusovu ljubav i prolivenu krv (kao u napuklom ogledalu). Dokle god govorimo: ja znam što je potrebno za moj spas, ja mogu, ja idem u crkvu, ja molim, ja... ja... ja..., dotle nam Isusova prolivena krv izgleda suvišna i nerazumljiva. Dokle god to stanje ne upoznamo, dok ga ne priznamo sebi i Bogu i ne ispovjedimo svoje grijehе, ne možemo dobiti oprostjenje grijehа, niti biti dionici Božje blizine.

2. Spoznaja omalovažavanja Kristove žrtve

Mi se moramo sakriti, zaboraviti svaki djelić sebe pred Bogom kako bi naša molitva dobila na vrijednosti i da

3. Krv Kristova - sredstvo spasenja

Upravo zato sv. Gašpar del Bufalo (rimski svećenik) veli: "... mora se ljudima reći kakvom su cijenom otkupljene duše. Mora im se protumačiti kako ih krv Kristova u sakramentima posvećuje... mora ih se podsjetiti da se ova krv žrtvuje svaki dan na oltarima, i ... da je trebamo prikazivati Ocu kao NAKNADU za grijehе i nemarnosti..."

Ono što želimo ovom pobožnošću i našim nastojanjem jeste: pružiti ljudima u ruke sredstvo spasenja i oslobodenja od grijehа i opterećenja. Po prikazivanju krvi Kristove i molitvi Litanije Krvi Kristove Ocu za zadovoljštinu, mi **dobivamo milost spoznaje vlastite grešnosti**. Naša oholost biva raskrinkana, jer u usporedbi s Isusovom ljubavlju, koja se daje i bezbožniku i zločincu, mi nismo u stanju ljubiti ni svoje prijatelje, a kamo li neprijatelje. Tako naše uznošenje gubi tlo pod nogama i prestajemo omalovažavati križ Kristov.

Po štovanju krvi Kristove mi **dobivamo milost da znamo dublje vrednovati "cijenu našeg spasenja"** i otkriti izvor koji nas pere od rana grijehа, patnji i jada, te daje snagu protiv zala u današnjem svijetu.

Slavimo krv Kristovu i prikazujemo je Ocu kao zadovoljštinu, zahvaljujmo Bogu za ljubav i iskazano nam milosrđe te pristupimo bliže "riječima milosrđa".

M.Z.K.K., Bačka Palanka

Alžir

**OTETO I UBIJENO
SEDAM REDOVNIKA**

U Alžiru se posljednjih godina zbililo nekoliko planiranih otmica i ubistava katoličkih svećenika, redovnika i redovnica. U nekoliko navrata ubijeno je i više stranaca. Ovakva zlodjela pripisuju se muslimanskoj fundamentalističkoj organizaciji. Ista organizacija javila je da su oni krajem ožujka ove godine oteli i nakon dva mjeseca ubili sedmoricu redovnika trapista. Svi nastradali redovnici su podrijetlom Francuzi. Samostan pokojnih trapista nalazi se u sjevernom predjelu Alžira u Medeji. U ovom predjelu događala su se i ranijih godina slična krvoprolića, a žrtve su bili katolici koji žive i rade u ovoj zemlji već više od pedeset godina. U posljednjih šest godina u Alžiru je ubijeno 18 katoličkih redovnika i redovnica.

O ovom tužnom događaju govorio je i Papa u svom obraćanju vjernicima na trgu sv. Petra u Rimu u nedjelju 26. svibnja.

Zagreb

**KATOLIČKI TJEDNIK "GLAS KONCILIA"
NOVOG IZGLEDA**

NOVO
LICE CRKVE

Glas Koncila

KATOLIČKI TJEDNIK ■ GODIŠTE XXXV ■ 9. LIPNJA 1996. ■ BROJ 23(1147) ■ CIJENA 3 KN

Katolički tjednik "Novo lice Crkve 'GLAS KONCILIA'" počeo je od 09. lipnja izlaziti u novom "ruhu". Prije nekoliko mjeseci objavljen je anketni listić svim čitateljima ovog katoličkog tjednika. Putem anketnog listića mnogi čitatelji izrazili su svoje prijedloge, pohvale i primjedbe. Uvažavajući sve dobronamjerne odgovore uredništvo "Glas Koncila" odlučilo je promijeniti svoj dugogodišnji tehnički i sadržajni izgled lista. Tako je nekoliko stranica ovog lista sada u boji. Veći je broj tekstova koji mogu pomoći vjerskoj formaciji. Uvedene su rubrike "Vjeronauk za odrasle", "Svetac tjedna", "Mediacija", "Teološki osvrt", "Sedam dana u svijetu" i "Sedam dana u domovini".

Vjerovati je da ovaj veliki pothvat uredništva "Glas Koncila" neće biti bez ploda za sve čitatelje ovog vrijednog lista.

Rim

**OTKRIVENA
SPOMEN PLOČA
VELIKOM ISUSOVCU**

U rimskoj crkvi sv. Ignacija Lojole, osnivača Isusovačkog reda, svečano je otkrivena spomen-ploča Bartolu Kašiću.

Hrvatski isusovac Bartul Kašić veliki je jezikoslovac. On je napisao prvu gramatiku hrvatskog jezika, prvi talijanko-hrvatski rječnik i prvi je preveo cjelokupno Sveto pismo na hrvatski jezik. Ovim činom organizatori ovog slavlja htjeli su "vratiti povijesni dug svećeniku i velikanu hrvatske kulture, trajno obilježiti njegovo zemno počivalište te mu zahvaliti za velika djela koja je učinio za hrvatsku kulturnu baštinu.

Svečano misno slavlje, koje je prethodilo ovom činu, predvodio je provincijal Hrvatske provincije Družbe Isusove o. Franjo Pšeničnjak. Ploču su zajedno otkrili o. Pšeničnjak i o. Vladimir Horvat.

Isusovac o. Bartol Kašić rođen je na Pagu davne 1575. godine. Prvu gramatiku napisao je na ikavskoj čakavštini. Sav svoj radni vijek proveo je u Rimu gdje je i umro. Grob mu je u crkvi sv. Ignacija u Rimu.

Vatikan

**PAPA UPOZORAVA NA
NOVE OPASNOSTI U BIŠIM
KOMUNISTIČKIM ZEMLJAMA**

Krajem svibnja Papa je primio u posjet biskupa i vjernike jedne poljske biskupije i tom prilikom otvoreno naglasio kako prijete velike opasnosti Poljskoj, a i drugim zemljama koje su izišle iz komunizma. Među opasnostima Papa nabroja: korištenje sredstava javnog priopćavanja za sustavno izrugivanje vjere; promicanje načina života među mladima gdje bi oni bili lišeni odgovornosti; podjela na bogate i siromašne slojeve ljudi... Papa je pozvao katolike da budu oni koji će znati zauzeti se za pravdu i istinu na svim poljima privatnog i javnog života. Kršćani moraju imati osjećaja za potrebne, siromašne, odbačene... Poljskoj, a i svim drugim zemljama "su potrebni savjesni ljudi", rekao je na kraju sv. Otac.

Vatikan

**OBNOVA
ZARUČNIŠTVA
U CRKVI**

Krajem svibnja u Vatikanu je objelodanjen novi dokumenat Papinskog vijeća za obitelj. U dokumentu se govori kako će Katolička crkva obnoviti uspostavljanje zaruka i zaručničko razdoblje prije braka. Uvođenje zaruka prije braka je radi boljeg pripremanja mladića i djevojaka za sklapanje kršćanskog sakramenta ženidbe. Primjećuje se u suvremenoj praksi da mladi sve više odgađaju sklapanje braka. Novi dokumenat preporučuje da obred bude što jednostavniji i dostojanstveniji i da se izbjegava pretjerana raskoš. Nakon sklapanja braka mladi supružnici bi se okupljali na zajedničke susrete u prvih pet mjeseci.

Vjerujemo da će ovaj dokument u mnogome pomoći boljem vrednovanju ovog značajnog sakramenta u Crkvi.

Zagreb

PROSLAVA "MAJKE OD KAMENITIH VRATA"

U Zagrebu je svečano proslavljena "Majka Kamenitih vrata" koju je kardinal Kuharić prije 5 godina svečano proglasio zaštitinicom grada Zagreba.

U požaru Gornjeg grada, prije 265 godina, čudesno je ostao neoštećen kip Majke od Kamenitih vrata. Od tada, kao i ranije, Zagrepčani se rado mole pred ovim likom Marije.

Ovogodišnju proslavu predvodio je nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Giulio Einaudi, zajedno s pomoćnim biskupima Kokšom i Jezerincem te više od šezdeset svećenika. Nakon svečane mise, koja je održana u zagrebačkoj katedrali, procesija s Gospinim likom prošla je ulicama grada. U ovoj proslavi sudjelovalo je oko petnaest tisuća vjernika.

Pred likom Majke Kamenitih vrata danonoćno gore svijeće i mnoštvo je cvijeća. Mnogi prolaznici se rado zaustavljaju pred ovim likom da se okrijepe duhovnom snagom i s Marijom podijele svoje životne brige.

Primjećuje se da svake godine sve veći broj vjernika sudjeluje na proslavi svoje Zaštitinice.

Zagreb

**ZASJEDANJE HRVATSKE
BISKUPSKE KONFERENCIJE**

U Zagrebu je od 18. do 20. lipnja ove godine u prostorijama nadbiskupskog dvora održano redovno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije pod predsjedanjem kardinala Franje Kuharića. Među biskupima iz Hrvatske bio je prisutan i naš biskup mons. Ivan Pénzes. Na zasjedanju biskupske konferencije raspravljalo se o životu i djelovanju svećenika u Hrvatskoj, o djelovanju kapelana u bolnicama i zatvorima i o još nekim aktualnim temama.

Split i Solin

**NACIONALNI SUSRET
HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI**

U Splitu i Solinu je 8. i 9. lipnja održan veliki susret hrvatske katoličke mladeži. Na ovom velikom i značajnom susretu bilo je oko 50.000 mladih. Bili su prisutni mladi iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, iz svih zemalja gdje žive iseljeni Hrvati. Ovaj susret je trebao biti održan prije pet godina na istom mjestu. Zbog nemira, koji su tada započeli na našim prostorima, susret je u zadnji čas odložen. Iz naše biskupije trebalo je tada ići nekoliko autobusa mladih.

Prvog dana glavni dio programa odvijao se na velebnom zdanju stadiona na Poljudu. Raspjevana i razdragana mladost aktivno je sudjelovala u svim točkama programa. Program se odvijao također i u 13 crkava grada Splita. Mladi su bili na prenoćištu u obiteljima grada Splita. Domaćini su se pokazali izvršnima.

Drugog dana susret je zaključen svečanom misom na Gospinu otoku pred likom Gospe Velikog Zavjeta u Solinu. Svečano misno slavlje predvodila su dvojica hrvatskih kardinala Franjo Kuharić i Vinko Puljić. Propovijed je održao kardinal Kuharić koji je pozvao mlade da se aktivno uključe u duhovnu i materijalnu obnovu Domovine. Kardinal Puljić je u završnom govoru naglasio da moraju postojati tri znaka prepoznavanja mladih katolika: 1. Znak križa koji je utisnut u naše duše i u našu povijest, 2. Pobožnost Gospi i 3. Vjernost Papi.

Pod svetom misom mladi su obnovili svoju vjernost Bogu i izmolili posvetnu molitvu Blaženoj Djevici Mariji.

Za ovaj značajan susret hrvatske katoličke mladeži u Splitu i Solinu uputio je svoju opširnu poruku sam Papa. Geslo susreta je bilo: "S Kristom u treće tisućljeće".

Susret mladih bio je izvršno organiziran i to se ima zahvaliti organizacionom odboru na čijem je čelu bio pomoćni biskup Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Marin Barišić.

Beograd

STIGAO NOVI NUNCIJ

Novi apostolski nuncij za SRJ, mons. Santos Abril y Castella stigao je u Beograd 5. lipnja 1996. godine. Nuncija su na aerodromu dočekali nadbiskup i metropolita beogradski mons. dr. Franc Perko i generalni vikar Beogradske nadbiskupije o. Leopold Rochmes, zatim subotički biskup mons. Ivan Péntzes, te osoblje Nuncijature na čelu s tajnikom mons. Mariom Robertom Casari, te predstavnici veleposlanstava Španjolske i Italije.

Novi nuncij je 11. lipnja priredio prijem za biskupe s područja Savezne Republike Jugoslavije.

ANTUNOVO U BEOGRADU

U četvrtak 13. lipnja 1996. godine u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Beogradu u 19 sati svečanu koncelebriranu svetu misu predvodio je novi nuncij mons. Santos Abril y Castella. S njim su koncelebrirali mons. France Perko, beogradski nadbiskup i metropolita, mons. Ivan Péntzes, subotički biskup koji je održao i prigodnu propovijed, te nadbiskup iz Sofije i brojni svećenici. Nevrijeme praćeno olujnim vjetrom i kišom nije omelo brojne štovatelje ovog dragog sveca da dođu na proslavu njegovog blagdana. A.

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Mađarska

**ULOGA BENEDIKTINACA U VJERSKOM
I KULTURNOM ŽIVOTU NARODA**

U Mađarskoj djeluju dva velika i poznata benediktinska samostana koja nisu zatvarana ni u doba komunizma. Dapače, u gimnazije koje su vodili benediktinci slali su svoje sinove i visoki državni službenici. Benediktinska opatija Pannonhalm slavi ove godine 1000. obljetnicu postojanja. U dva samostana, u Pannonhalmu i Györu živi i djeluje 65 redovnika. Njihove dvije gimnazije pohađa nekoliko stotina srednjoškolaca. Glavna proslava velikog jubileja ove opatije bit će 5. rujna kada u Pannonhalm dolazi sam Papa. Sadašnji opat, koji je biskup, Asztrik Varszegi tajnik je Mađarske biskupske konferencije. U gimnazije su se mogli upisati svi mladići koji su zadovoljavali uvjete, bez obzira na vjeroispovjest. Ova opatija opstala je i u komunizmu zahvaljujući velikoj potpori iz cijelog Zapadnog svijeta. U ovom samostanu živjelo je mnoštvo redovnika i redovnica čiji su samostani nasilno pozatvarani u komunizmu. Tako u mjesnom groblju nalazimo stotine grobova: isusovaca, benediktinaca, karmelićana i drugih redovnika i redovnica.

SUSRET MLADIH U PETROVARADINU

U petrovaradinskom samostanu i crkvi Sv. Jurja skupilo se u subotu 20. travnja 1996. na duhovnu obnovu preko stotinu mladića i djevojaka iz srijemskog dijela Đakovačko-srijemske biskupije, iz župa Beške, Golubinaca, Hrtkovaca, Srijemskih Karlovaca, Srijemske Kamenice, Petrovaradina 1 i 2, Rume, Srijemske Mitrovice te nekolicina iz Novog Sada. Okupljene je pozdravio srijemsko-mitrovački župnik Josip Matanović, a u ime biskupa Cirila Kosa petrovaradinski župnik i dekan Stjepan Miler, biskupski vikar za Srijem. Slijedio je "pozdrav mladima od mladih" koji je izrekao Darko Tot, inicijator ovakvih duhovnih susreta.

Glavno predavanje održao je p. Tadej Vojnović, franjevac. Za temu je odabrao dvije misli iz Papine poruke mladima Europe i svijeta u povodu XI. svjetskog dana mladih: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!" i "Mladi - proroci života, radosti i ljubavi". Upravo mladi će, naglasio je predavač, prenijeti kršćanstvo u iduće stoljeće i tisućljeće; oni su kvasac vjere u suvremenom svijetu. Načinom predavanja i sadržajem svi su bili dirnuti i oduševljeni. Nakon stanke rad se nastavio u šest skupina, nakon čega su se ponovno svi sabrali, a animatori skupina iznijeli su pred plenum sadržaje i zaključke rada u skupinama. Potom su jedni kratko iznijeli povijest svojih župa, a drugi nastupili ponekom umjetničkom točkom.

Slijedilo je pokorničko bogoslužje, prilika za sakrament pomirenja, a zatim je župnik Beške, Božidar Lusavec, predvodio svečano euharistijsko slavlje. Nakon svete mise nastavljeno je prijateljsko druženje. Svi smo se razišli s radošću u srcu i pjesmom na ustima.

Nakon dviju teških godina bio je to zaista uspjeti susret. Pokazalo se da su takvi susreti više nego potrebni. Stoga je izražena zajednička želja i zaključeno, da se sličan susret održi krajem ljeta, u rujnu ove godine. Zacijelo će nas tada biti i više nego ovaj put. Mladi vjernici, katolici u Srijemu, pokazali su da ih ima i da žele biti kvasac dobrote u svojoj sredini.

Marko Kljaić, Davor Juričić

TIJELOVO '96

S ISUSOM NA PUTU

Čovjek voli putovanja. Kao da mu je bit "biti na putu". Od rođenja do smrti čovjek neprestano nekamo ide. Na putu je. I svaki čovjek ima neki svoj životni put. I kad stigne na kraj puta, onda se priča o njemu, o njegovom životnom putu.

I Crkva kao zajednica je na putu. Nazivamo je putujućom Crkvom. Put joj je jasan i cilj joj je jasan. Isus je Put, a cilj je vječna domovina. Put do cilja nije lagan. Uzan je to put i posut trnjem. Znao je to dobro onaj koji je sebe Putem nazvao. Zato je htio biti s nama na putu. U svakom trenutku, u svakom poslu... Na tom putu on nam pomaže djelotvorno. Hranu nam daje. I Piće. Sebe nam daje - svoje tijelo i svoju krv. Da bismo izdržali...

Da su s Isusom na putu i da vjeruju da je Isus prisutan u bijeloj hostiji kao Kruh života, i ove godine očitovali su katolici grada Subotice i okolice svečanom proslavom svetkovine Tijelova.

Slavili smo Krista Gospodina

U četvrtak 6. lipnja 1996. godine 1500 sudionika u samoj procesiji, desetak tisuća muševa i žena, djece, mladih i starih uz cestu slavilo je Krista Gospodina prisutnog pod prilikama kruha u Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Slavlje je započelo pontifikalnom biskupskom misom u 18 sati, uz sudjelovanje svećenika, redovnika i redovnica, bogoslova i sjemeništara te mnoštva pobožnog naroda Božjega. Na svetoj misi i u procesiji sudjelovala je i delegacija grada na čelu s dopredsjednicom Skupštine općine gospođom Stankom Kujundžić.

Barjaci

Molitva za Božji blagoslov gradu

Poslije svete mise slijedila je svečana tijelovska procesija ulicama grada kojoj je bio cilj - kako je to u svom proglasu svim vjernicima napisao naš biskup Ivan: "... Ispovijest vjere i javno štovanje Presvetog Oltarskog Sakramenta... na način kako su to činila naša starija braća i sestre", te molitva za Božji blagoslov gradu i svim njegovim stanovnicima i želja da Krist uvijek bude prisutan u našem gradu i ostane s nama zauvijek.

Živi ukras - djeca u bjelini, mladi u narodnim nošnjama

Od katedrale do franjevačke crkve u svečanoj tijelovskoj procesiji sudjelovali su: svečani tijelovski barjak, barjaci župa, djeca, skauti, divojački barjak, kojeg su nosili Zvonimir Kujundžić i Gorda-

na Francišković (oni su od Crkve izabrani za ovogodišnjeg bandaša i bandašicu), zatim su išle djevojke u nošnjama, momački barjak, momci u nošnjama - čuvari Božjeg groba, članovi Trećeg svjetovnog franjevačkog reda sa svojim barjakom, redovnice, prvopričesnici, djevojčice u bjelini koje su bacale ružine latice i tako su, na cesti kojom je imao proći Gospodin Isus, prostrle cvjetni tepih, poslije djevojčica išle su djevojke sa simbolima, ministranti, sjemeništarci, svećenici, biskupska asistencija, katedralni župnik, baldahin (nebo) i biskup s Presvetim Oltarskim Sakramentom, delegacija grada, pjevači, članovi Pastoralnih vijeća, te ostali vjerni puk.

Delegacija grada

Radosni i ponosni sljedbenici Prijatelja ljudi

Katolici grada Subotice i ove godine su dostojanstveno i pobožno proslavili ovu veliku svetkovinu, koju rado nazivaju i "Brašančevo". Očitovali su tako još jednom svima da dok njeguju svoje običaje i žive svoju vjeru ne žele nikog izazivati, nikome smetati... Vidno, ipak, radosni i ponosni što mogu očitovati javno tko su i koga slijede: Prijatelja ljudi - Isusa Krista, koji je čudesno prisutan u bijeloj hostiji.

Da sve u miru i bez buke prode puno je pomogla saobraćajna milicija i služba državne bezbjednosti. Hvala im.

Bilo je i propusta

Mnoštvo ljudi okupljeno pred katedralom ništa nije čulo što se govori i zbiva u katedrali. Valjalo bi razmisliti da ozvučenje bude i ispred katedrale, ili da misa bude pred katedralom.

Malo više pobožnosti u samoj procesiji, dobro bi bilo.

Prvopričesnici od 16,30 do 21,30 sati na nogama i u bijelim haljinama - jedva izdržljivo.

Mnoštvo koje se okupilo pred franjevačkom crkvom zbog zvonjave zvona ništa nije čulo od čitanja Božje riječi, niti je moglo sudjelovati u molitvi vjernika.

Dobro bi bilo da vjernici, koji ne idu u samoj procesiji, prate procesiju i s lijeve i s desne strane puta i pri povratku u katedralu, klanjajući se i slaveći Krista Gospodina.

Važno za iduću godinu

I još nešto jako važno: svi moramo poraditi da broj sudionika u ovom slavlju bude puno, puno veći. To svakako dolikuje svetosti ovog čina. Tako bi naše svjedočenje bilo još snažnije, a bilo bi to i na veliku duhovnu korist kako pojedincima, tako i cijelom gradu kao poticaj i snaga za širenje "civilizacije ljubavi".

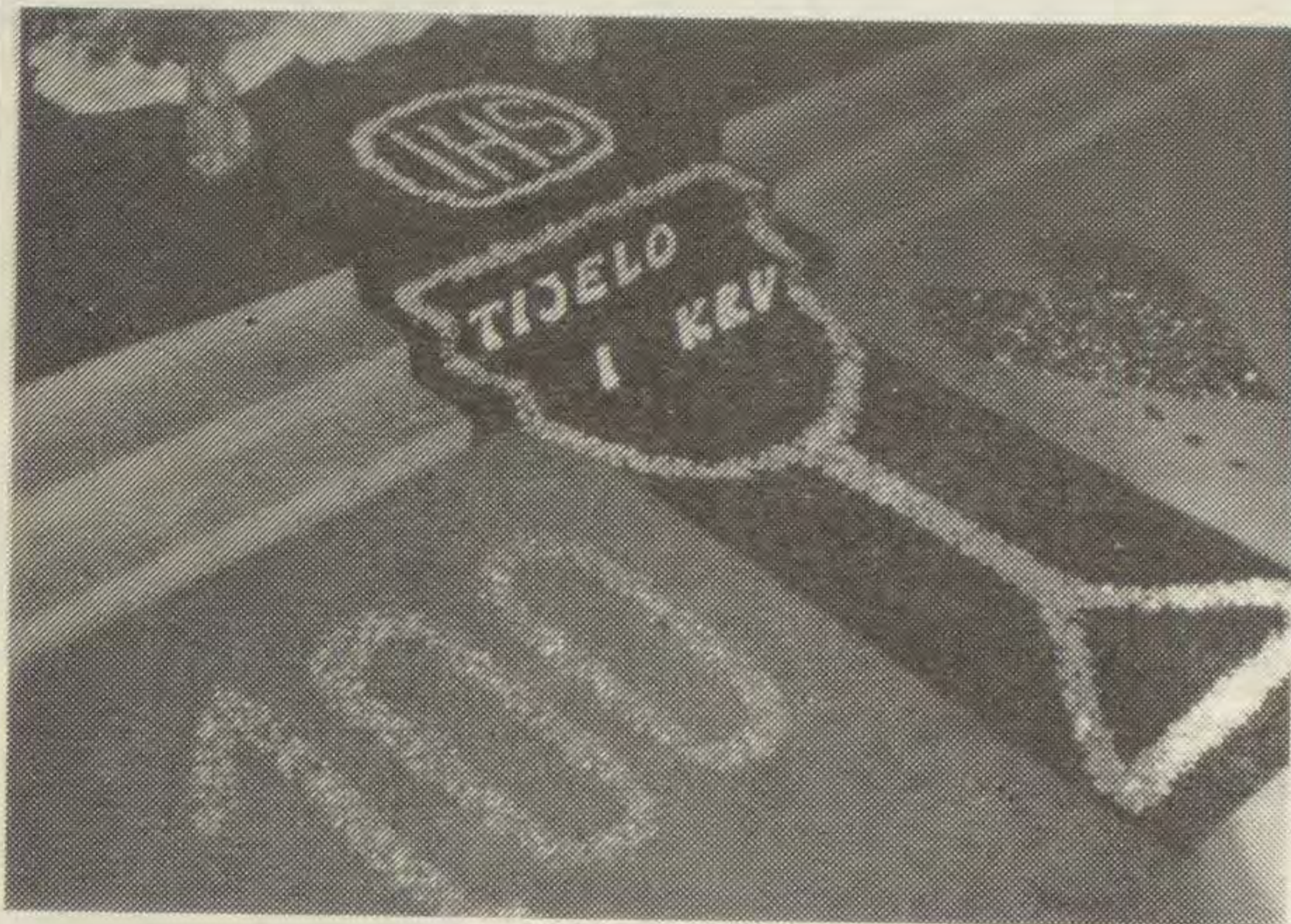

Skauti

A.A.

I U ŽUPI SV. ROKA TIJELOVSKA PROCESIJA

Župa Sv. Roka u Subotici povodom 100. obljetnice crkve svečano je proslavila blagdan Tijelova. Crkva je zablistala u šarenilu ružinih latica, a djeca u bjelini, ministranti, općinari i narod na čelu sa župnikom vlč. Andrijom Anišićem dostojanstveno su nosili Presveti Oltarski Sakrament u procesiji kroz crkvu i oko crkve.

Povodom velikog jubileja ispred oltara od latica je prigodno ispisan broj 100, ali i srce, kalež i riječi: TIJELO I KRV. Cijelom dužinom tepih je bio ukrašen ružama.

Kako je običaj, mnoge su mame i bake donijele puno latica kojima su djeca posula put Gospodinu, najdražem Prijatelju. Sigurno su Isusu bili najbliži oni najmanji kojima su se ponekad i rasule laticice, a onda su ih strpljivo skupljali.

S velikim ponosom smo hodali uz Gospodina pored naše crkve koju su naši preci prije stotinu godina svojim rukama podigli.

K.Č.

Subotica

U PRIPREMI KNJIŽNICA
"IVAN KUJUNDŽIĆ"

U sastavu Instituta "Ivan Antunović" oformljena je i knjižnica "Ivan Kujundžić" čiji je pročelnik prof. Bela Gabrić. Napokon je nakon niza godina vrijedna knjižna zaostavština poznatog subotičkog župnika Ivana Kujundžića našla svoje mjesto na knjižnim policama u prostoriji župe Sv. Roka u Subotici, a uskoro će po međunarodnim bibliotekskim standardima biti klasificirana i obrađena kompjutorski sva građa koja je do sada čekala u kutijama, na tavanu...

Brigu oko stručne obrade ovog izuzetnog fonda vodi bibliotekar Katarina Čeliković. Svečano otvorenje knjižnice planira se za rujan, uoči znanstvenog skupa posvećenog Ivanu Kujundžiću.

Zahvaljujući dobrotvorima knjižnica sada ima dovoljno polica, ali prostor je premali za velik broj knjiga i časopisa. Zbog toga će vrednije knjige biti posebno čuvane (iz 18. i 19. stoljeća), a ostale knjige će biti u čitaonici.

Upravo počinje najveći posao u knjižnici, a to je stručna obrada knjižnog fonda.

K. Čeliković

Bajmok

KRIZMANJE
U BAJMOKU

Nakon tri godine opet su uslijedile pripreme za krizmanje u župi Sv. Petra i Pavla u Bajmoku. 78 krizmanika nestrpljivo je očekivalo 21. travanj. Pred krizmanje su održane trodnevne pripreme za krizmanike, njihove roditelje i kumove.

U četvrtak je održana služba riječi i homilija, a u petak nas je posjetio gospodin biskup Ivan Péntzes i propitao krizmanike ono što su do tada naučili na vjeronauku. Desetine ruku bile su u zraku želeći odgovoriti na postavljena pitanja. U subotu je bila velika ispovijed kako bi čiste duše mogli primiti snagu Duha Svetoga.

U nedjelju je preuzvišeni biskup subotički podijelio sakrament Sv. Potvrde krizmanicima koji su tako postali "punoljetni" kršćani i koje očekujemo svake nedjelje na sv. misi da bi se mogli još više izgrađivati u vjerničkom životu.

Marija Rižanji, Bajmok

Subotica

U četvrtak 13.06. 1996. godine s početkom u 19,30 sati Katedralni zbor "Albe Vidaković" održao je koncert u Židovskoj općini u Subotici pod nazivom

"JERUŠALAIM ŠEL ZAHAV"
("Zlatni Jeruzalem")

U povodu proslave 3000 godina Jeruzalema Židovska općina u Subotici pozvala je katedralni zbor "Albe Vidaković" da uzveliča ovu veliku i značajnu obljetnicu.

"Nad tobom Jeruzaleme zablistat će Gospod i obasjat će te slava njegova". Jeruzalem je simbol nebeskog grada, konačnog mira. Mислеći na Jeruzalem možemo moliti i za naš grad Suboticu da mu Bog iskaže ljubav kao svom Jeruzalemu.

Katedralni zbor pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić započeo je svoj nastup hodočasničkim psalmom "Pozdrav Jeruzalemu" Mate Leščana. Slijedila je pjesma s izraelskim napjevom "K Bogu sad pjesmom svi", te pjesma "Jeruzalem, Jeruzalem pjevaj, slavi Boga svog". Zatim je na klaviru učenica Muzičke škole Mihaela Ostrogonac odsvirala Glirovu "Romansu", a Marina Pećerić, uz pratnju s. Mirjam Pandžić, na flauti je izvela Gunoovu "Ave Mariju". Na ovom koncertu, među ostalim, mješoviti zbor je pjevao motet B. Marcela "Nebesa silno pjevaju", uz pratnju instrumenata: oboa - Marijana Brejar, violina - Nikola Jaramazović, violončelo - Biljana Kujundžić. Prisutni su imali prilike te večeri čuti i "Odu radosti" i "Zbor Židova" iz Nabucca, "Zlatni Jeruzalem" iz oratorija "Juda Makabejac"...

Koncert je završio pjesmom "HEVENU ŠALOM ALEHEM" - Nek bude mir, mir sa vama!

Sjajnu pjesmu B. Kovačevića "Vječiti Izrael" recitirala je Stela Heizler.

Nek živi Jeruzalem!

Ivan Sivić

Sombor

ZAVRŠETAK VJERONAUČNE GODINE ZA SREDNJOŠKOLCE

U nekoliko posljednjih godina oformila se lijepa grupa mladih katolika koja se redovito okuplja na nedjeljnim sv. misama i vjeronauku. Pored ovih susreta sudjelovali smo na susretu mladih u Baču. Za vrijeme zimskog raspusta pohodili smo mlade župe Sv. Roka u Subotici, sjemenište "Paulinum", susreli smo se s našim biskupom Ivanom, a pogledali smo i nekoliko znamenitosti Subotice i njene okolice.

Uoči velikih kršćanskih blagdana Božića i Uskrsa imamo svečana pokornička slavlja i zajedničku sv. misu za mlade.

Na završetku ove školske i vjeronaučne godine imali smo jednodnevni izlet u Novi Sad i njegovu okolicu. Pohodili smo župnu crkvu Imena Marijina i razgledali glavne znamenitosti Novog Sada.

Kasnije nam se pridružio g. Štefan Čakić koji nas je proveo kroz Sremske Karlovce i manastire Krušedol i Grgetek. U povratku smo imali prilike razgledati petrovaradinsku tvrđavu. Vratili smo se umorni i zadovoljni i bogatiji za još jedno novo iskustvo zajedništva.

U našem gradu održavaju se duhovne obnove za mlade i na njima ćemo aktivno sudjelovati. Očekujemo i druge mlade iz naše biskupije da nam se pridruže.

Jedan od najljepših susreta u ovoj vjeronaučnoj godini bio je onaj posljednji, kada smo zajedno svečano slavili svetu misu. U misi smo zahvalili Bogu za sve što nam je udijelio u proteklom periodu života i molili Ga da nas i dalje prati svojom milošću da ostanemo međusobno povezani kao zajednica.

S.P.

Sombor

PROSLAVA SRCA MARIJINA

Župna zajednica Svetog Nikole Tavelića na Bezdanskom putu kraj Sombora svake godine svečano obilježava spomendan Srca Marijina. Ovu pobožnost uveo je naš pokojni župnik Ivan Juriga. Zahvaljujući njemu sagrađena je i naša župna crkva koja ove godine slavi svoj srebrni jubilej. Svake godine svečano proslavljamo nekoliko datuma. Slavimo polaganje kamena temeljca koje je bilo na sv. Antuna Padovanskog 13. lipnja 1971. godine. Najsvetanije proslavljamo našeg zaštitnika sv. Nikolu Tavelića. Posebno svečano slavimo Srce Marijino.

Ove godine na Srce Marijino imali smo gosta propovjednika g. Antuna Kopilovića, župnika iz Bačke Palanke. On nam je govorio o ulozi Marije u životu nas vjernika. Marija je ona koja nas dovodi do Isusa i savjetuje nas isto kao što je savjetovala poslužitelje u Kani Galilejskoj: "Što god Vam rekne, učinite!" Za ovu svečanost pobrinuli smo se da nam crkva bude lijepo ukrašena. Sveta misa se ovoga blagdana obavlja kod nas u večernjim satima. Poslije mise imamo

ophod oko crkve s kipom Bl. Djevice Marije. Kip nose oko crkve djevojke obučene u narodne nošnje. Za vrijeme procesije oko crkve na stubovima ograde gore svjetiljke posebno priredene za ovu priliku.

Očekujemo ove godine najveću svečanost za blagdan našega zaštitnika. O tome ćemo više pisati.

Z.B.

Sombor

PROMOCIJA MOLITVENIKA "SLAVA BOŽJA"

U Somboru je u nedjelju 16. lipnja u prostorijama "Hrvatskog doma" bila svečana promocija molitvenika "Slava Božja". Za ovu priliku okupio se lijepi broj vjernika grada Sombora i njegove okolice. Na promociji su govorili g. Stjepan Beretić i g. Andrija Kopilović. Voditelj programa je bio župnik župe sv. Križa Franjo Ivanković.

Na početku programa zapjevana je pjesma "O mila Majko nebeska" i izmoljena je molitva prije rada. Nakon uvodnog predavanja g. Tomislava Žigmanova, koje je pročitao g. Beretić, slijedilo je izlaganje g. Kopilovića. U drugom dijelu programa bio je opširan razgovor s autorom molitvenika g. Beretićem. Između pojedinih dijelova čitane su molitve iz molitvenika.

Promocija je završena zajedničkom pjesmom: "Hvala".

Nakon promocije gosti iz Subotice su bili dragi gosti župe Presvetog Trojstva.

F.I.

Subotica

BLAGDAN SVETOG ANTUNA U SUBOTICI

Sv. Antun je živio iskustvo franjevačkog života samo 11 godina, ali je toliko usvojio franjevački ideal da su Krist i Evanđelje postali za njega pravilo života utjelovljeno u svagdašnjicu.

U jednoj svojoj propovijedi rekao je: "Radi tebe smo ostavili sve i postali siromašni. Ali, budući da si bogat, slijedili smo te da bi nas učinio bogatima... Slijedili smo te kao što ljudstvo slijedi Stvoritelja, kao što sinovi idu za ocem i djeca za majkom, kao što gladni traže kruh, kao što bolesni idu liječniku, kao što umorni traže krevet, a izbjeglice domovinu...".

Tako smo i mi, vjerni što-vatelji "velikog čudotvorca" u predvečerje njegova blagdana, 12. lipnja misom za bolesnike u 18 sati započeli slavlje. Bolest je trenutak kad čovjek otkriva nove dimenzije duhovnog života. Bolest je ispit vjerničke zrelosti. Bolestan čovjek je izravno okrenut licem prema nebu... Uprkos sparini, ovoj svetoj misi prisustvovao je lijepi broj bolesnika; mnoge su dobročinitelji donijeli svojim autima na ovo slavlje. U ovom slavlju na poseban način molili smo zagovor sv. Antuna za zdravlje bolesnima, jer su tokom povijesti mnogi po njegovu zagovoru čudesno ozdravili.

Sutradan, na sam blagdan sv. Antuna, 13.06. Hrvati su svoju "veliku" misu slavili u 8,30 sati. Misu je predvodio vlč. Josip Miloš, župnik iz Bačkog Brega, koji je održao i prigodnu propovijed.

U 10 sati je bila "velika" misa na mađarskom jeziku koju je predvodio naš preuzvišeni gospodin biskup Ivan Pénzes.

Istoga dana navečer u 18 sati mnoštvo vjernika ispunilo je franjevačku crkvu, na misi s blagoslovom ljljana i djece.

Ivan Sivić

Subotica

ODRŽANA PROLJETNA SKUPŠTINA INSTITUTE "IVAN ANTUNOVIĆ"

U ponedjeljak 10. lipnja 1996. godine u prostorijama Katoličkog kruga u Subotici održana je redovna proljetna skupština Instituta "Ivan Antunović". Prisutni članovi Instituta prihvatili su izvještaj o radu pojedinih odjela Instituta i usvojili program rada do kraja ove godine. Ujedno su načinili i nacrt sedmog broja Zbornika "Ivan Antunović".

Skupštini je bio nazočan i naš biskup Ivan Pénzes kao osnivač Instituta.

A.

PJESNIK TRAŽI "KORENE STVARI"

U petak, 10. svibnja ove godine u čitaonici Gradske biblioteke u Subotici bila je predstavljena pjesnička knjiga Milovana Mikovića (1947.) pod naslovom "Koreni stvari" (1996.). To je deveta njegova zbirka pjesama, pa zato ga možemo uvrstiti među najplodnije i najznačajnije subotičke pjesnike srednje geografske.

Ova knjiga ovuhvaća tri sadržajno i formalno različita dijela: poema "Sveta bačka zemlja", ciklus "Pratvari" (vatra, voda, zemlja, vazduh) i "Sonetni venac" (koji ima određenu pjesničku formu).

O ovoj Mikićevoj knjizi govorili su prof. Radomir Babin i prof. Boško Krstić nadahnuto i veoma lijepo. Njihovo izlaganje je moglo oduševiti slušatelje za stihove M. Mikovića.

B.G.

*****

KNJIGA O PITANJIMA JEZIKA

U našem izdavaštvu dosta se rijetko pojave knjige o pitanjima jezika. Zato je izazvala pažnju vrijedna knjiga prof. Josipa Buljovčića (1932.) pod naslovom "Filološki ogledi" (NIP "Subotičke novine", Subotica, 1996.).

Knjiga sadrži izbor studija i članaka koje je autor napisao u raznim prigodama u posljednjih petnaestak godina, a nisu izgubili svoju važnost do naših dana.

Zbog mnogo povijesnih podataka i dobrog uočavanja jezičkih i pravopisnih problema u doba rada Ivana Antunovića, važna je Buljovčićeva studija "Udeo 'Bunjevačkih i šokačkih novina' u razvitku pisanog jezika kod bačkih Bunjevaca u drugoj polovini XIX veka".

Predstavljanje našoj kulturnoj javnosti ove značajne knjige mr J. Buljovčića bila je u petak 26. travnja - aprila ove godine u velikoj čitaonici Gradske biblioteke u Subotici.

Sa različitih stanovišta o ovoj knjizi govorili su mr Marija Grasl, mr Ljubica Prčić, Milovan Miković i autor koji je iznio svoje stavove kojih se držao u pisanju ovih studija i članaka.

Svi, koji žele upoznati našu kulturnu baštinu i jezična pitanja tokom naše povijesti, neka se savjetuju sa ovom knjigom.

B.G.

PORUKA MLADIM MAJKAMA

stvari koje sam željela znati napokon sam saznala

Mnogo toga sam naučila u mojoj starosti. S vremena na vrijeme saznavala sam ponešto o sebi.

Mislila sam o sebi kao o užasnoj domaćici zbog toga što nikada nisam izlazila na kraj s prljavim rubljem, ljepljivim u umazanim radnim stolom, novinama na podu...

Jedne godine, kada sam konačno odlučila pospremiti prostoriju u kojoj perem i peglam rublje, našla sam odjeću koju godinama nitko u mojoj obitelji nije nosio. Zapravo, našli smo šorceve i majice koje nikada do tada nismo vidjeli.

Tada sam shvatila da moram nekome javiti za te stvari - uzeti komadić čistog papira i pisati. Bila sam uvjerena da sam nesposobna za takvo što, te sam posve zanemarila zadatak koji me u početku toliko obuzeo.

Zašto nisam bila ambicioznija i pokretljivija?

Nisam željela sebi stvarati nove obaveze. Mnoge ljude sam iznevjerila.

Na primjer: obećala sam da ću otići na sastanak odbora gdje sam trebala predsjedavati. Međutim, morala sam u zadnjem trenutku otkazati jer mi se beba razboljela.

Nakon četiri godine shvatila sam da sam grozna ličnost jer ni jednu molitvu nisam izgovorila bez prekida ili rastrešenosti, a ponekad kad sam se i uspjela sabrati, moje molitve su bile: "Molim te, Bože, da se mrlja na onoj majici opere. Previše je koštala da bi bila uništena."

Onda su djeca odrasla i napustila dom.

Došla sam do spoznaje da u stvari i nisam tako loša domaćica i da bih radije bila zatrpana poslom i gomilom slatke dječice. Bila sam iscrpljena i nisam imala više energije i snage zato što sam u mladosti veoma teško radila. Ipak, nisam bila nesposobni organizator, ali nije bilo moguće održavati kontakt s tolikim ljudima.

Da sam barem tada to znala!

Voljela bih da sam sebi priznala da je bilo u redu prati suđe, skupljati novine s poda, ali je ipak najljepša i najugodnija stvar bila - njihati bebicu.

Željela bih da sam bila u stanju kazati: "Strašno mi je žao, ali nisam mogla doći na vaš sastanak. Možda jednog dana budem u mogućnosti doprinjeti ljepšem i humanijem svijetu. Ali, upravo sada ostajem u kući i budite sigurni da mi već imamo ljepši i humaniji svijet ovdje - na Bredfajld Draju."

Voljela bih spoznati značenje Isusovih riječi:

"Kada njišete dijete i pjevate mu uspavanku, to je upravo vaša najbolja molitva. Voleći tu djecu, vi istovremeno volite mene. Sve što tražim od vas, upravo sada, jeste da usmjerite svoju ljubav na vašeg muža i dijete. Sve što očekujem od vas danas je ljubav."

Pozvani smo na ljubav. To je bit.

Bila bih presretna da "to" što prije ostvarim.

Mary Costello

preveo i prenio iz "Catholic digest" Ivan Sivić

VAPAJ

Kao mala, u četvrtoj godini moga života, zbog teške bolesti, mogla sam postati mali anđeo. Ali Bog to nije htio.

U mladosti, kada mi je već bio trnovit put, samo što se nisam utopila u jednom jezeru. Ali, ni onda Bog nije htio da odem s ovoga svijeta - pružio mi je svoju ruku u zadnji čas i opet sam ostala živa.

Hodala sam po putevima, gazila sam i po trnju i po oštrim stijenama ranjenim nogama. Bog me i onda uhvatio za moju ruku i vodio me još dalje.

Sada, pred zalaskom svoga života, pitam te, Bože: "Kada ćeš

me već uzeti k' sebi - jer mi je već svega dosta? Nema više ni anđelića, ni jezero, utopila sam se u najmutniju vodu moga života".

Isuse, sada čujem Tvoj glas, vidim Te u lađi na Genezaretskom jezeru, među Tvojim učenicima. Ti spavaš. Onda je nastala oluja, apostoli su prestrašeno povikali: "Gospodine, probudi se, spasi nas!" Na to si Ti njima odgovorio: "Zašto ste malovjerni - ja sam s vama!"

Oluja se stišala na Tvoje riječi. Reci to i meni, kao što si rekao apostolima, jer je i u mojoj duši bura i oluja.

Budi moj, Isuse, i stišaj moju buru, stišaj moju oluju!!!...

Marta

MOLITVE SVETOM JOSIPU

- PRABAKI BARI -

*Kad sam bio mali
a Sveti Josip opet velik,
veći čak i od moje bake,
čuo sam, uvečer,
da baka uvijek njemu priča
neke čudne priče,
molitve - tako su mi govorili.
Da joj On, onako ozbiljan
kako Ga vidim na svetim slikama
u bakinoj sobi,
isprosi - sretnu smrt.*

*Nikad nisam saznao
što je to sretna smrt.
Oni su to, vjerujem, znali
i uvijek kad bih legao u krevet
dugo razgovarali.*

Vinko Juzbašić, Bošnjaci

ZANIMLJIVA TRIBINA MLADIH

Posljednja tribina u ovoj školskoj godini održana je 16. lipnja (juna) na temu katehiziranja. Predavač je bila gošća Kristina Ralbovska, katehistica iz Selenče. Uz aplauze podrške, pomoć vlč. Andrije Anišića i Vesne Ivanković, voditeljice tribine, predavačica je govorila o svom životu, počev od trenutka kad se odlučila za poziv katehistice, pa do njezine sadašnje djelatnosti.

Naglašavajući da je pomoć Crkvi toliko potrebna, što u obliku časni sestara i svećenika, što u obliku katehista (...), ona je završila svoje izlaganje i uputila poziv svima da se ne boje angažiranja u Crkvi.

Važno je reći da je na tribini gostovao bend VIS "RUAH" iz Selenče, čiji je član i Kristina. Oni su svojom divnom muzikom uljepšali večer i doprinjeli dobrom raspoloženju na kojem je bilo i kolača, sokova, pa i rođendanske torte.

Napomena: Tokom ljetnjeg raspusta tribine neće biti, a kao zamjena se nudi druženje uz sport i muziku svake nedjelje u 18 sati u župnom dvorištu Sv. Roka. Dodite!

Svetlana

VIDIMO SE U RUJNU

Misa mladih za mir se, po običaju, održala prvog petka mjeseca lipnja. Misu je predvodio vlč. Andrija Anišić. On je govorio o mučeništvu i Isusovoj rečenici da će i nas progoniti kao i njega. Veoma dirljivo je govorio o pokojnom kotorskom biskupu Ivi Gugiću i svima nama poručio da čitamo Božju Riječ i razmišljamo o njoj.

U srpnju i kolovozu mise mladih za mir neće biti. Dakle, vidimo se prvog petka u rujnu.

Jasna

MOJ PUT

*Tumaram po mraku bez nade i snova
I korak mi ispunjenju teži
Iako znam da nemam cilja.
Mrak je u meni, oko sebe ga širim.
A sve što mogu ostavljam za sutra.
Što ću s danas? Ne stignem da pitam.*

*Riječi razne dopiru do mene
I sve su daleke i prazne.
Jedne neshvatljive, druge me plaše.
Evo se borim za svoj komad svijeta.
Časak životni nestaje u ritmu
I posljednji dah me zatiče u tami.*

*Život svoj nisam ostvario
I puno je tmine u njem'.
Vrtlog me nosi u nepovrat,
O, odoše s njim i svi dani izgubljeni.
Trebao sam prije naći smisao postojanja:
Ako stvoren jesam, da Njegovo stvorenje budem.*

*Voljet Stvoritelja svoga i druge ljude,
Još da od mladosti svoje pravednosti težim,
Eho Riječi Njegovih slijedim,
Činim dobra duhom ispunjenim.
Nitko nije stvoren za lutanja
Oko vlastita lika i zauvijek pati.
Gutam, zato, gorčinu, drugom osmijeh pružam,
A duša bit će tim svjetlom ispunjena.*

*Tada bit ću čovjek koji zna
da Bog je taj što ruku pruža
i vodi me vjerno putem pravog mene.
Otvora mi oči života i srca
iako Gospodar, ipak prijatelj.
Klanjam se njemu i njemu živim,
vjeru učvršćujem, čuvam i širim.
I sam ću biti svjetlo
u očaju i tmini.
U Bogu je utjeha, mir i nada.
Dok me mekom rukom bodri,
priznajem mu tiho tada:
TI IMAŠ RIJEČI VJEČNOGA ŽIVOTA.*

Tanja Firanj, Sombor
I. nagrada za poeziju na
konkursu za Dan mladih u Baču

Sudionici Tribine mladih

TI IMAŠ RIJEČI ŽIVOTA VJEČNOGA

Bog voli svakog čovjeka podjednako i svakom je dao dar ljubavi. On ne izdvaja ljude već ih voli i oprašta im. Što je još potrebno za pravu ljubav Oca prema djeci? Ali, što naš Otac dobija od nas za uzvrat? Da li se to netko od nas zapitao?

Život je, počevši rođenjem, toliko širok, pun zagonetki. Pred novorođenčetom stoji cijeli svijet koji je za njega velik i beskrajan. Pred njim stoje tolike mogućnosti koje ga mogu odvesti raznim pravcima, od kojih je samo jedan pravi. Dijete svojim malim očima gleda na roditelje i sluša, ispunjavajući njihovu volju, dok se stariji oglašuju o Riječ Tvoju... Materijalizam je postao stvarnost, jer ne gledamo dovoljno dušom i srcem. Moj život je dio sistema u kome je čovjek važan i na putu do cilja ne smije iskočiti iz tračnica. Duševni mir postao je nevažan a maska je važnija od pravog lika.

Naravno, Bog me zove k sebi, a ja odbijam živjeti s Njim. Međutim, nikada nije kasno pokušati nešto bolje. Iskočiti iz tračnica i krenuti putem kojim me vodi glas duše i srca, a na kraju puta čeka me Gospodin u svom sjaju.

Gospodine, kuda da idem kada ti imaš riječi života vječnoga? Da, Gospodine, kuda da idem kada sam slijepa i jedino me Ti možeš odvesti na put kojim ću koračati smjelo i ponosno. Zahvalna sam Ti, Gospodine, što si me darovao životom i dao mi roditelje koje imam. Nisu savršeni, ali ih volim.

Puno puta se nadem pred životnim teškoćama, na križanju pred kojim stanem tražeći odgovor i pomoć drugih koji me žele privući k sebi. I uspijevaju u tome ukoliko ne slijedim glas svoje savjesti. Svjetlost i tama glavni su činioci moga života. Svjetlost mi otvara oči rasvjetljujući mi stazu, dok u tami tumaram za nečim boljim.

Gospodine, jedino što želim i za čim čeznem je da budem s Tobom. Molim Te da mi pokažeš put koji vodi do Tebe!

Gabrijela Bogišić, župa "Presveto Trojstvo" Sombor
I. nagrada za prozu na konkursu za Dan mladih u Baču

Uređuje: Katarina Čeliković

Plavna

NA KRAJU - KVIZ!

Možete li zamisliti bolji završetak vjeronaučne godine? Na kraju - KVIZ, pa se tako još jednom podsjetimo onog što smo naučili, ali i dobro zabavimo. Tako je župnik u Plavni vlč. Stipan Bošnjak organizirao za njih već tradicionalni KVIZ za svečani završetak vjeronaučne godine i pozvao u goste članove uredništva Zvonika koji su prisustvovali izvlačenju nagrada.

Kviz je pratio i dekan, župnik iz Selenče vlč. M. Zolarek.

Kviz je izgledao ovako: u prvom dijelu natjecale su se 4 grupe, nakon toga igra kapitena i onda finale. Na kraju je dekan podijelio diplome i za nagradu slike Majke Božje Fatimske. Župnik je djeci dao vjeronaučne knjižice i svu djecu počastio sladoledom.

Dobar je to primjer i za druge, a možda i poticaj da razmišljamo o vjeronaučnoj olimpijadi!

K.Č.

ALJMAŠ
LADISLAV BUDIMČEVIĆ, SOMBOR

Kraj obavezama - POČETAK ODMORA

Završila je školska i vjeronaučna godina. Nadam se da su svi Zvončići bili vrijedni i uspješni. Takvi su potrebni Isusu i svojoj obitelji.

Zvonik će i preko ljeta biti s vama, dragi Zvončići, pa očekujem vaše pismene radove i crteže. Budite redoviti na sv. misi! Prijatan odmor želi vam vaša

Zvončica

**SREBRNO ZVONCE '96
(Ezüstcsengő '96)**

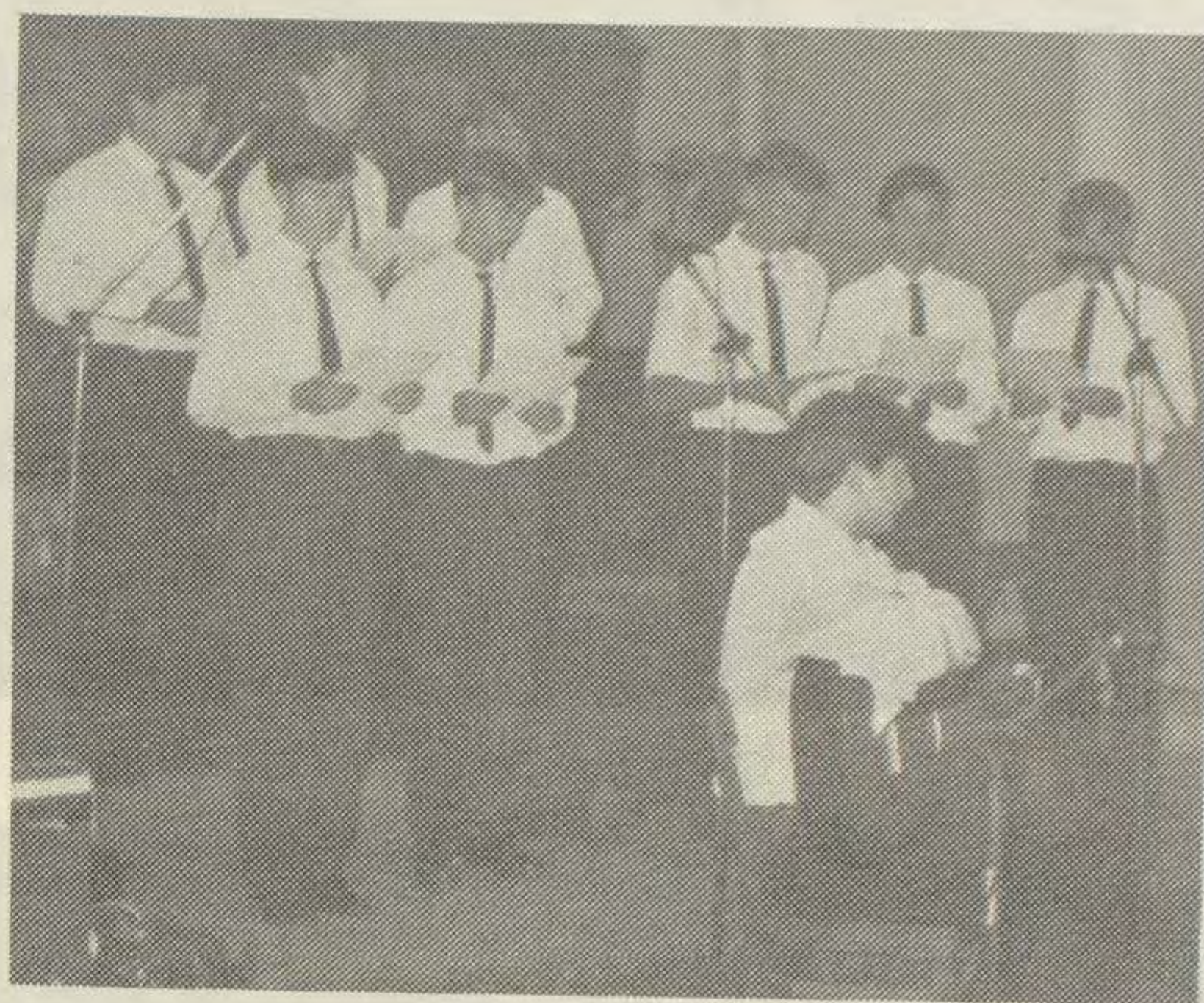
**PRAVO
MUZICIRANJE**

Djeca iz mađarskih župa Subotičke biskupije po drugi put su nastupila na festivalu dječjih i omladinskih crkvenih zborova pod nazivom "Srebrno zvonce", koji je održan 23. lipnja.

Domaćin je bila crkva Sv. Jurja koja ove godine slavi 100. rođendan.

Nastupili su mali i veliki zborovi iz Temerina, Zrenjanina, Čoke, Subotice - Sv. Juraj i Sjemenište "Paulinum", Mužlje, Sente, Torņoša, Gunaroša, Kelebije, Mola. Ova je smotra imala natjecateljski karakter pa su se tako u crkvenom pjevanju okušali mali zborovi - do 10 pjevača i veliki - preko 10 pjevača. Svaki je zbor izveo 4 kompozicije (1 zadana i 1 po izboru iz ozbiljne crkvene glazbe te 2 šansone). Žiri u sastavu: Josip Mioč, prof. Csornai Ęva, prof. Gál Mária i prof. Ujvári András, dodijelio je 4 diplome. Najboljima su proglašeni zborovi iz Čoke, Sjemeništa Paulinum, Sente i crkve Sv. Jurja iz Subotice.

Bilo je veliko zadovoljstvo 3 sata slušati kako djeca ozbiljno muziciraju i pjesmom slave Boga! Svi su pažljivo slušali jedni druge jer se dogodine nalaze u Bačkoj Topoli i iskustva će im dobro doći.

Oktet "Paulinuma" - prva nagrada za šansonu

Malo se šalimo

SLADOLED

Majka odlučno sinu:

- Ne, ne i ne! Neću ti danas kupiti sladoled jer je jako hladno.
- A ako obučem bundu? - upita dosjetljivi dečko.

KRATKOVIDNOST

Majka vodi sina liječniku i susreće prijateljicu. Ova je upita:

- Kuda vodiš maloga?
- Idemo k okulistu.
- Jadnik, a što mu je?
- Ne može vidjeti knjige, školu, učiteljicu...

MOJ BRAT

*Ručicu ispružio
naprežući se kao da poziva,
željan pažnje uporno poskakiva!*

*Na kraju - gubi strpljenje,
više razočaran: "Maja, Maja!"*

*Pogledam i vidim: molećiv izraz lica,
kovrčasti čuperci crne kose -
ko gavran u letu,
briljantni smješak bezazleno sjevne.*

*Velike smeđe, nevine oči
počinju ohrabrujuće treperiti na me.*

*Vragoljasto, upitno i radoznalo,
kičeno, žalosno i pomalo sjetno;
moj posebni prijatelj -
nek bude ponosan!*

*Tko je on?
MOJ BRAT,
moj divni brat!*

Maja iz Žednika

MOJA KRIZMA

U nedjelju rano ujutro cijela je kuća bila na nogama. S viklerima u kosi nervozno sam šetkala ponavljajući govor na njemačkom jeziku kojim sam trebala pozdraviti gospodina biskupa u ime vjernika njemačke nacionalnosti moje župe. Što se više približavao trenutak polaska u crkvu, trema je činila svoje - sve sam više zaboravljala tekst. Na putu ka crkvi čuli smo zvuk zvona koje je pozivalo narod da se pridruži velikom slavlju krizmanika. Srce mi je zaigralo od sreće kad sam vidjela koliko je ljudi ispunilo našu crkvu i poželjela sam da tako bude svake nedjelje.

Prekrasni zvuci orgulja najavili su ulazak našeg dragog gosta - biskupa Ivana kojeg smo pozdravili. U propovijedi on je govorio o evanđelju, o snazi vjere i o sakramentu potvrde.

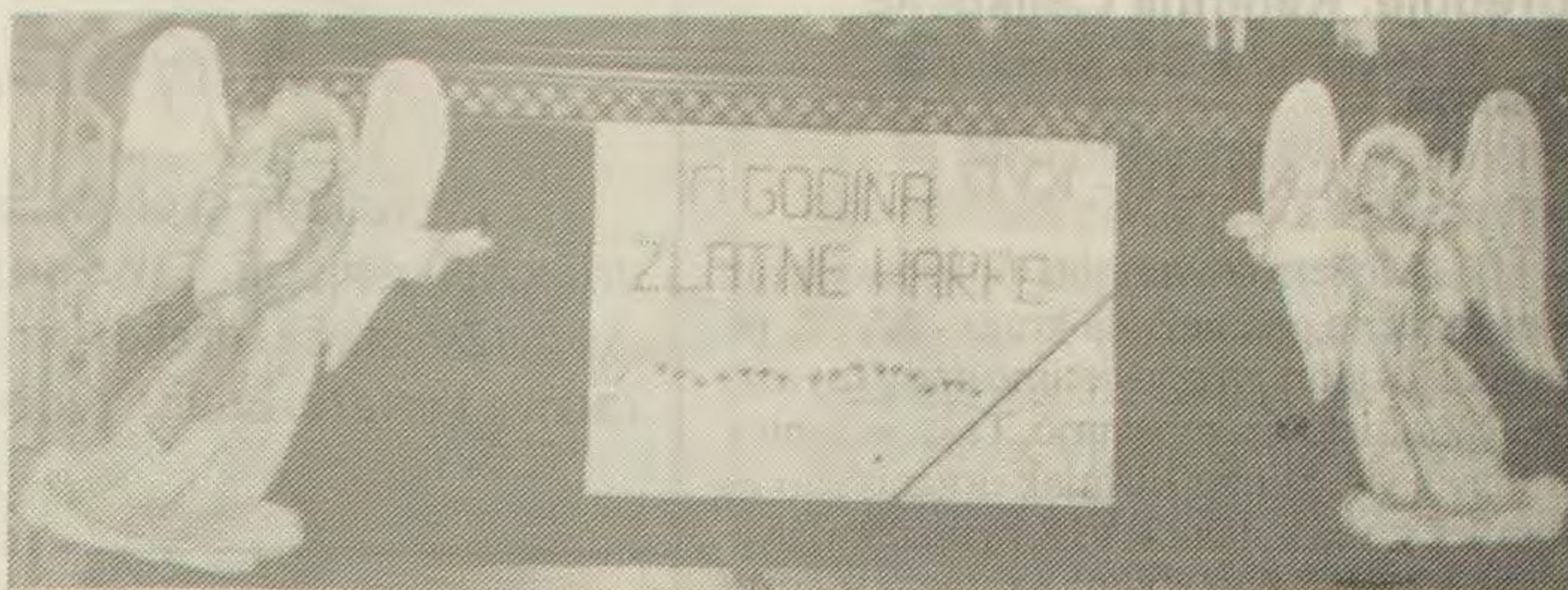
U trenutku kada je gospodin biskup na mojem čelu uljem napravio znak križa, preplavio me pravi osjećaj radosti koji ću uvijek pamtit. Primila sam Duha Svetoga i u jedno sam bila sigurna: da ću uvijek ostati tu, da ću jedino tako sačuvati i učvrstiti svoju vjeru.

Marija Rižanji, Bajmok

Uređuje: Katarina Čeliković

ZLATNA HARFA

BOG
JE LJUBAV

Dječji zbor iz Vajske

Subotica - "Sv. Juraj"

Da bi sve bilo ovako lijepo organizirano svakako je najzaslužnija s. Mirjam Pandžić, a mnogo su pomogli i organizatori u Tavankutu s. Beata i župnik vlč. Antun Gabrić. Hvala im!

Vidimo se dogodine. Pjevajte Bogu na slavu!

MALI ADRESAR

MARIN TUBIĆ, 12 godina

Idem redovito na sv. misu i vjeronauk. Volim se dopisivati, a još više slati kupone za nagradnu igru. Pišite, godine nisu važne.

Kolutska 8/A, 25275 Bački Breg

Deseta po redu Zlatna Harfa održana je u Tavankutu u divno okićenoj crkvi. Pjevači su uglavnom doputovali autobusima, a domaćini su se potrudili da svima bude ugodno i za svakog dovoljno mjesta.

Nastupilo je 15 zborova iz Subotičke biskupije: Subotica - Sv. Juraj, Sv. Rok, Isusovo uskrsnuće, Sv. Terezija, Marija Majka Crkve, Kelebija, Palić, Mala Bosna, Bikovo, Svetozar Miletić, Selenča, Vajska, Bač po prvi put, Đurđin i domaćin Tavankut.

Svaki je zbor otpjevao po jednu kompoziciju na temu "BOG JE LJUBAV".

Ove godine po prvi put nije bilo sv. mise u sklopu Zlatne harfe jer je sudionika sve više i nastup traje mnogo duže nego što mali pjevači imaju strpljenja. Zato su sva djeca već prije-podne bila u svojim župama na sv. misi, a ovdje se Boga slavilo pjesmom i srcem.

Na kraju je časna majka Adelina Franov, poglavarica sestara Kćeri milosrđa, koja je bila naš gost, podijelila svim zborovima diplome.

Nakon službenog dijela održano je i veliko izvlačenje nagrada "Zvonika". Naš glavni sponzor gospodin Branko Vaci je za tu priliku poklonio veliki pisaći stol, ali i zidne satove s amblemom "Zvonika" svakom zboru.

Bilo je i osvježenja u župnom dvorištu i pored crkve, ali i odličnog raspoloženja uz svirku tamburaša iz Sv. Roka. Pomogli su sokovi, kifle, kolači.

Č. Majka Adelina Franov dodjeljuje diplome

Utisci: PRVI PUT NA HARFI

Župa Sv. Pavla iz Bača po prvi put je nastupila na "Zlatnoj harfi" pa smo se mi zaista radovali ovom nastupu.

Svi smo već prije polaska u Tavankut bili jako uzbuđeni. Okupili smo se u župnom uredu gdje smo s nestrpljenjem čekali autobus. S nama su do Tavankuta putovali i pjevači iz Vajske i Selenče pa je u autobusu bilo zaista veselo - uglavnom se pjevalo. Oko 15 sati napokon smo ugledali Tavankut. Kod jedne bakice smo ostavili svoje stvari i malo se osvježili. Već u 16 sati svi smo morali biti poređani na čelu sa svojim predstavnikom koji je nosio transparent s nazivom župe. Ulazak u crkvu bio je predivan, kao i sama crkva.

Naša župa je po redu nastupanja bila predzadnja. Mi - "Mladi glasovi" iz Bača smo pjevali "Slava Bogu na visini". Zbor je na gitari pratila Edita Gašparovski, a sintisajzer je svirao Kristijan Kanja.

Nakon zborova uslijedila je podjela diploma i izvlačenje nagrada "Zvonika". Oko 19 sati bila je mala zakuska koju su pripremili domaćini i druženje. I lijepo vrijeme nas je poslužilo pa je sve bilo još ljepše.

Na ovako lijepom doživljaju možemo zahvaliti našoj voditeljici Elizabeti Kesler i našem župniku vlč. Željku Augustinovu.

Marizela Sič, Bač

Dječji zbor iz Bača

Subotica - Sv. Terezija

Dječji zbor iz Male Bosne

IZVLAČENJE NAGRADA U PLAVNI

Svi, koji ste požurili sa svojim odgovorima, imali ste šansu za lijepu nagradu. Svi ste znali točan odgovor na pitanje kako se zove naš biskup. Naravno, preuzvišeni Ivan Pénzes. Zahvaljujemo župniku u Plavni koji se pobrinuo za nagrade i odličnu organizaciju izvlačenja nagrada nakon KVIZA - o tome opširnije čitajte na dječjoj - vašoj strani.

Ovo su nagrađeni Zvončići:

1. Dragan Muharem, C. Krst 8, Vajska - vokmen
2. Damir Klinovski, M. Pijade 49, Plavna
- Brick game (video igra)
3. Sanja Bolugovac, V. Nazora 90, Bački Monoštor
- molitvenik "Slava Božja"
4. Filip Čeliković, Jo Lajoša 68, Subotica - komplet knjiga
5. Josip Ivković, Dinka Šimunovića 22, Subotica
- komplet knjiga
6. Zlatko Drošina, Štrosmajerova 49, Sonta
- komplet flomastera
7. Marko Krstin, M. Pijade 53, Plavna
- roman: "Zaštićena u sjeni tvojih krila"
8. Siniša Bartulov, M. Pijade 39, Plavna - Zidni sat Zvonika

Najavljujemo izvlačenje na Paliću za nedjelju, 4. kolovoza (augusta).

KUPON ZVONIKA br. 21

Koliko je zborova nastupilo na "Zlatnoj harfi"?

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Uređuje: Stjepan Beretić

U SPOMEN PRVOJ BAČKOJ BISKUPIJSKOJ SINODI (1936-1996)

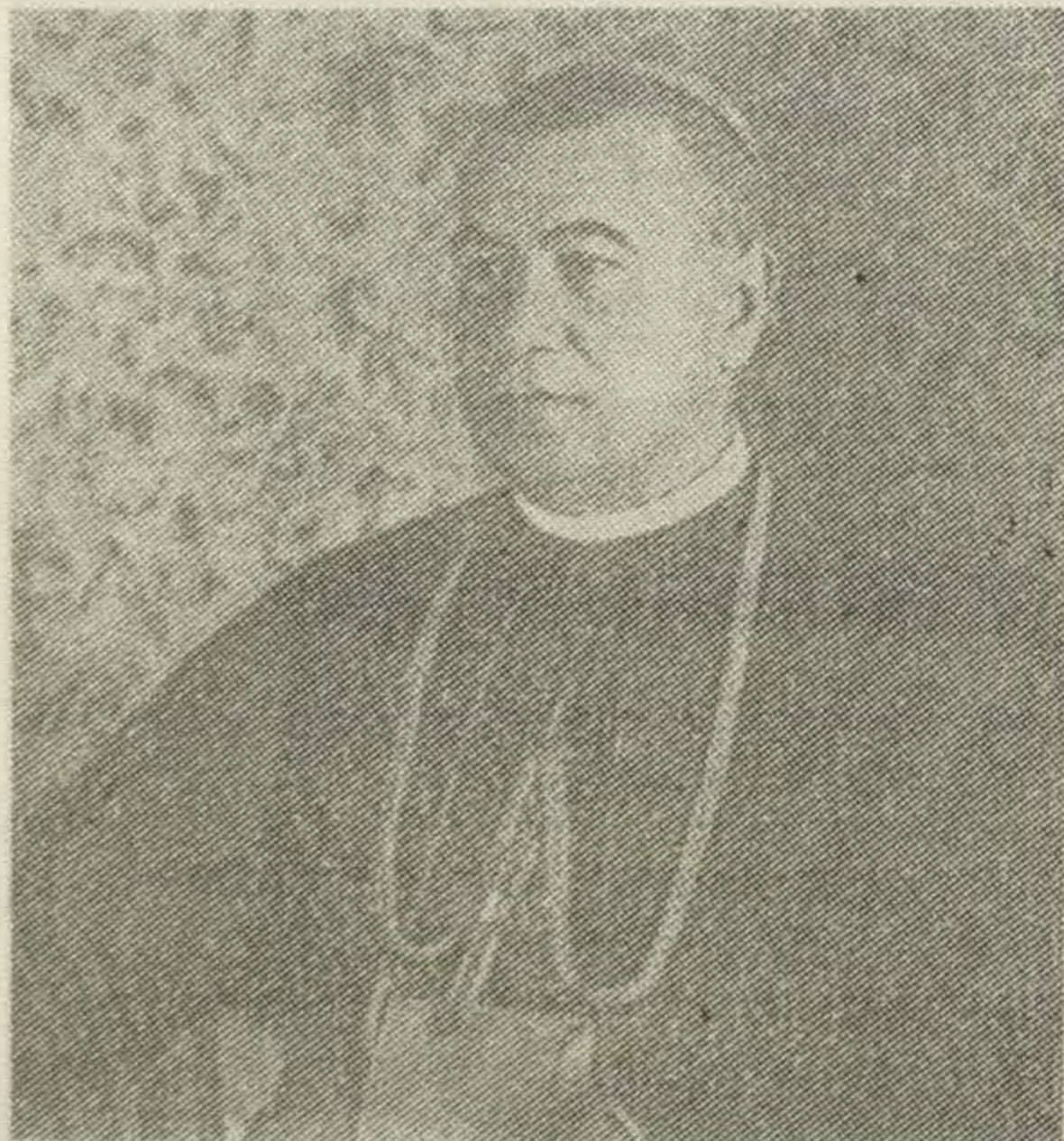
Što je to biskupijska sinoda?

Riječ sinoda je grčka složenica: (syn + odos), a znači zajednički put. Sinoda je crkveni sabor. Za razliku od biskupske sinode, kad se sastaju biskupi na zajedničko vijećanje, postoji biskupijska sinoda, kad se oko biskupa jedne biskupije okupe svećenici, redovnici i laici na zajedničko vijećanje. To je sastanak biskupa sa svećenicima i drugim članovima Crkve na kojem se pretresa život i rad biskupije. Na takvom zajedničkom vijećanju se donose odluke koje usmjeruju život čitave biskupije. I kako sama riječ sinoda kazuje, članovi sinode zajedno "putuju" od sjednice do sjednice dok ne stignu do cilja: sve što su na putu zajednički doživjeli i otkrili sabrati u knjigu koja može imati značaj zakonika dotične biskupije.

"Biskupijska je sinoda skupština izabranih svećenika i drugih vjernika partikularne Crkve koji pomažu dijecezanskom biskupu na dobrobit sve biskupijske zajednice" (Zakonik kanonskoga prava, Kan. 460). Biskupijskoj sinodi predsjedava dijecezanski biskup. Uz biskupa u radu sinode sudjeluju generalni i biskupski vikari, biskupov sudski vikar, biskupovi savjetnici, članovi prezbiterijalnog (svećeničkog) vijeća, vjernici laici koje imenuje biskup, rektor sjemeništa, dekani, po jedan svećenik iz svakog dekanata, redovnici. Biskup može pozvati na sinodu i predstavnike Crkava ili crkvenih zajednica koje nisu u potpunom zajedništvu s Katoličkom crkvom da kao promatrači sudjeluju na sinodi.

Prva Bačka biskupijska sinoda

Prvu Bačku biskupijsku sinodu je najavio 25. veljače 1935. apostolski administrator Bačke apostolske administrature, biskup Lajčo Budanović (na slici). Sazvao ju je 12.

studenog 1935. Teme koje su se trebale razmatrati na sinodi bile su objavljivane u

biskupskim okružnicama, kako bi svaki svećenik mogao sudjelovati u radu sinode. U radu sinode su uz biskupa sudjelovali samo svećenici i redovnici. Intenzivni i marljivi rad sinodalnih otaca urodio je knjigom "Kodeks zakona prve Bačke sinode" poznatije pod imenom "Bački kodeks". Biskupijska sinoda je na sjednicama pretresla buduću Kodeks Bačke apostolske administrature. Kodeks je na svečanoj svetoj misi proglasio biskup Budanović 30. lipnja 1936. godine. Bački kodeks je izdan 1937. godine. U Bačkom kodeksu su sabrani svi biskupijski propisi i zakoni koje je biskup objavljivao u svojim biskupskim okružnicama. Kodeks obuhvaća i takve propise koji su u Bačkoj bili zasnovani na tradiciji i običajima.

Svečani skup na blagdan svetoga Pavla apostola 1936.

30. lipnja 1936. godine u 9 sati krenula je svečana procesija sinodalnih otaca i svećenika koji su na biskupov poziv došli sudjelovati u slavlju sinode iz katedrale prema domu biskupije u susret biskupu. Procesija se zatim vratila s biskupom u katedralu pjevajući 51. psalam: "Smiluj mi se, Bože...". U katedrali je biskup Budanović služio svečanu svetu misu o Duhu Svetom. Sinodalni oci su pratili svetu misu sjedeći u križnoj lađi. Poslije svete mise biskup je kratkim latinskim govorom pozdravio sinodalne oce. Tako je započela prva javna sjednica sinode. U svom svečanom govoru biskup je izrazio radost što su svećenici oko njega zajedno, istakao je značaj zajedničkog rada te zazvao Božju pomoć i zaštitu presvete Majke Božje, zaštitnika biskupije svetoga Pavla i svete Terezije, u čijoj se crkvi okupiše.

Tada su svećenici molili 67. psalam: "Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas". Otpjevavši Litanije svih svetih, sinodalni su oci slušali evanđeoski odlomak iz Lukinog evanđelja "Sazva dvanaesticu i dade im moć" (Lk 9, 1-6), koji je pjevao kulski župnik Raile Károly. Zatim su svi sinodalni oci prema propisu Tridentinskog sabora klečeći izmolili ispovijest vjere. Službu promicatelja biskupijske sinode obnašao je župnik subotičke župe svetoga Roka, Blaško Rajić, tajnik sinode je bio Andreas Moullion, bilježnik Franz Bertron, ceremonijar Mátyás Kőrmöczy.

Šest desetljeća bez biskupijske sinode

Apatinski župnik, opat dr. Jakob Egerth pročitao je biskupov proglas i saziv sinode od 12. studenog 1935. godine. U proglasu, između ostalog, stoji da je Bačka s Kalačkom nadbiskupijom kroz osam stoljeća bila tako ujedinjena da je imala istog nadbiskupa, da je južni, veći dio tih ujedinjenih nadbiskupija već trinaest godina pod posebnom upravom kao apostolska administratura. Od posljednje je biskupijske sinode pro-

šlo 60 godina, a crkveni zakonik određuje da se sinode imaju održavati bar svake desete godine. To je isto naredio biskupu Budanoviću i Sveti konzistorijalni zbor iz Rima u svom pismu od 5. veljače 1935. godine. Zato je biskup Budanović razaslao materijale za sinodu svem svećenstvu da ih prouče. Zato je sve svećenike najuljudnije pozvao na sinodu 1936. godine.

Bilježnik sinode, Franz Bertron je pročitao pismo kojim je od svetoga Oca zatražen blagoslov na rad sinode. Kad je bečjski župnik Ferenc Petrányi uzeo čitati odgovor svetoga Oca Pija XI., biskup, svi sinodalni oci, svećenici i narod su stojeći saslušali riječi Petrovog nasljednika.

Tri živa potpisnika prve Bačke biskupijske sinode: msgr. Franjo Vujković, msgr. dr. Marin Šemudvarac i msgr. Miklós Ágoston.

Zatim je biskup intonirao himnu Duhu Svetom na latinskom jeziku, koji su sinodalni oci i kler zajedno otpjevali. Potom je riječ uzeo generalni vikar i promicatelj sinode Blaško Rajić, koji je u svom latinskom govoru, među ostalim, istakao kako se sinodom ono što je staro želi obnoviti. Potrebno je uvesti prilagodbe koje traže nova vremena. Premda je veći dio Kalačko - Bačke nadbiskupije u Jugoslaviji pod jurisdikcijom apostolskog administratora, ipak je nekadašnja nadbiskupija ostala pravno jedna. Uobičajilo se da se nadbiskup dviju ujedinjenih nadbiskupija zvao jednostavno kalačkim nadbiskupom. Prema tome, nije protiv tradicije ujedinjenih nadbiskupija kad se na stranicama ovoga zakonika naša biskupija zove "Bačka biskupija". Tim se izrazom govori o ovom dijelu jedinstvene nadbiskupije.

Blaško Rajić je u kratkim crtama opisao sadržaj novoga zakonika koji je imao u rukama. A onda je pozvao sinodalne oce da potpišu dokumenat kojim se proglašava "Bački kodeks". Dokumentat je potpisalo 109 sinodalnih otaca, a na kraju i sam ordinarij, biskup Budanović kao zakonodavac. Među potpisnicima su gore spomenuti još živi svećenici.

Nakon stanke, u 15 sati je nastavljena druga sjednica sinode u katedrali. Svećenstvo je izmolilo Večernju i Povečerje, a zatim se pristupilo glasovanju i imenovanjima. Sinodalni su oci izabrali, a biskup imenovao članove zbornoga sudišta, svećenike ispitivače, nekoliko dekana. Biskupijski savjetnici su zaduženi da pripreme tisak Bačkoga kodeksa. Na kraju je biskup Lajčo Budanović pozvao svećenstvo da zahvale Bogu. Nakon himna Tebe Boga hvalimo izložen je Presveti Oltarski Sakrament na klanjanje te se euharistijskim blagoslovom zaključila prva Bačka biskupijska sinoda.

KREPOSTI NAŠIH PREDAKA

U život sam krenuo iz jednog od naših salaša, dobrim prije II. svjetskog rata, gdje sam se u školi života od malih nogu upoznao s krepostima naših predaka. Bile su to marljivost, štedljivost, strpljivost, uljudnost, iskrenost i sl. Te kreposti su sustavni dio ukupnih dobrih osobina koje rese jednog čovjeka. Onaj tko u odnose među ljudima unese ovakve kreposti, koje su proistekle iz osnova Deset zapovijedi Božjih, nositelj je morala poželjnog u suživotu s uvažavanjem drugih ljudi i njihovih različitosti. S ovakvim krepostima naši predci odnosili su se prema drugima onako kako su željeli da se drugi odnose prema njima.

Predratni život na salašima bio je težak. Najveći dio poslova obavljan je ručnim radom. Ljudi su radili teške poslove svakog radnog dana, od jutra do mraka. Bez kreposnog života teško bi naši predci mogli podnijeti sve teškoće, često i surovosti, koje su im nametale ondašnje životne prilike.

U obrađivanju kreposti naših predaka ne može se sačiniti neki redosljed po važnosti, jer je svaka od njih samo jedna karika beskrajnog lanca odlika. Ipak, za početak želim pisati o marljivosti.

Marljivost

Naši predci, upućujući djecu na životnu stazu, nisu ih upućivali na neko posebno zanimanje i poticali da se bave tim i tim da bi postigli željeno blagostanje, već su im svjetovali da trebaju raditi. Zato su nastojali u njih usaditi radnu naviku od malih nogu. Znali su oni vrlo dobro da je blagostanje posljedica marljivog i ustrajnog rada, koji mora biti zasnovan na marljivosti, pa se onda tako i zavoli, a kad se nešto radi iz ljubavi uspjeh ne može izostati.

Veličina njive nikada nije obeshrabrila orača da napravi prvu brazdu ili risara da napravi prvi otkos, jer je vrlo dobro znao da je potrebno načiniti prvi korak kako bi se stiglo do kraja puta, bez obzira koliko je on dug. Marljiv rad oko usjeva ili uzgoja stoke donosio je plod koji je bio nagrada za uloženi trud. Marljivim vježbanjem usudit će se maratonac stati na start trke i načiniti prvi korak u nebrojenom nizu koraka do cilja trke. Marljivi rad oplemenjuje Božji dar-talenat darovan čovjeku i čini ga plodonosnim i dragocjenim.

Naši predci nastojali su raditi nešto korisno čak i onda kad su se odmarali, a napose su to činile žene radeći neki ručni rad. Salašari su marljivost očitovali i u nastojanju da što više poslova obave sami jer bi i na taj način uštedjeli ne plaćajući uslugu drugima, te je tako više ostajalo samoj obitelji i pridonosilo njezinom blagostanju.

Krajnji učinak rada i marljivosti bila su djela, plodovi koje je čovjek umom osmislio i rukama ostvario. Bio je to njegov uspjeh, a stvaralački uspjeh stvara u čovjeku zadovoljstvo. Radost i ponos zbog učinjenog duboko su usađeni u ljudsko biće. Čak se i najmanje dijete znade ponositi i s veseljem pokazivati svoje djelo kad, na primjer, sklopi nešto od elemenata slagalice.

Marljivost je poticala naše prede na stvaralaštvo koje su nam ostavili u poklad.

Nažalost, korjenite društvene promjene zadnjih desetljeća dovele su do toga da se marljivost prestala njegovati u mnogim našim obiteljima. Mnogi su se počeli ravnati prema paroli: "Nitko me ne može tako malo platiti, koliko ja mogu malo raditi". I tako su mnogi naši mladi od prethodne generacije baštinili lijenost umjesto kreposti i trebat će im puno energije da steknu tu tako divnu krepost marljivosti, koja je resila naše pradedove.

A.S.

Živio-Isus!

Moja priča:

Teško je pisati o sebi, o svojoj istini. To sada činim. Vrijeme prolazi, starost dolazi, samo vječnost ostaje, ako smo pravi katolici. Ja to sada znam. Ali neću i ne mogu da se duhovno ne hranim. Ta hrana je za mene odlaženje na svetu misu, i ako ne mogu primiti sv. pričest, čitanje svega onoga što mi dušu hrani i srce odmara. To je naš list "Zvonik" kao i ostale knjige, a najprije Biblija. Zašto? Pišem, želim da čujete, pročitate i Vi, da postoji za mene dragi Bog, moj Isus Krist.

Davno je to bilo, još kada je počeo izlaziti naš list "Zvonik". Ima jedan odlomak, koji je napisao naš poštovani urednik župnik Andrija Anišić. To je, ustvari, jedan odlomak od pozatog voditelja molitvenih zajednica Tomislava Ivančića, iz njegove knjige "Za bolji svijet". Važno je naučiti blagoslivljati. To nije teško. Znam da je to većina nas pročitala.

Od tog vremena, ja sam upravo to uzela sebi u zadatak. Pa to stvarno nije teško. Naučila sam da treba blagoslivljati. Moje su riječi sljedeće: Bože, blagoslovi

moju mamu, moju sestru, brata, moju snaju, nećaku, svu kumčad koju sam krstila. Bože, blagoslovi moju djecu, mog zeta, moju kćer, mog unuka. Čuvaj ih na svakom koraku, vodi ih putem istine, pravde i ljubavi. Bože, blagoslovi i mene koja sam učinila grijeh. Bože, blagoslovi mog supruga i njegovu svu familiju. Bože, blagoslovi i sve one ljude koji zla čine. Bože, blagoslovi našeg župnika, sve župljane, sav naš narod da živimo u miru i Božjoj ljubavi.

Zato pišem jer je za mene blagoslov ČUDO, mogućnost nemogućeg, svršetak pakla, početak neba.

To čudo je za mene i moja velika radost. Moj voljeni unuk se ispovjedio poslije dugog vremena. Samo je dragi Bog uslišio moju molbu. Bog je s nama na svakom koraku, daje ruku i onima koji su se ogriješili.

Moja poruka je skromna: Naučite blagoslivljati, čak i one koji Vas proklinju.

Hvala u Isusu Kristu.

Bog sa svima Vama.

(oprostite na opširnosti)

Manda Stantić,

Subotica, I. Antunovića 116

MOLITVA SELJAKA

Hvala ti, o Bože,
za svu ovu kišu!

Njive sad ne izgledaju iste;
one su sad zelenije i
kao da su oživjele!

Prije tjedan dana izgledalo je sve
tako tužno - kako još nikad nije bilo!
A sad si nam, Gospodine,
poslao vodu i
pašnjaci su nam prozelenili.

Krave i ovce, izgleda mi,
kao da se smješkaju,
jer tako nešto nisu već duže vremena
doživjele.

I zemlja neće pustiti da propadne
ni jedna kap
i pšenica će donijeti obilan rod!

Trebalo je vremena
da dobijemo ovu kišu!
I to će olakšati seljakove muke!

Ipak,
žao mi je onih varošćana
koji će zbog ove kiše
ostati, dan-dva, bez sunčanja!

Bać Bolto, 71 godina, Žednik

DA LI JE ČOVJEK POSTAO OD MAJMUNA?

Pročitao sam Vaš članak o evoluciji i vjeri u prošlom broju Zvonika. Moje mišljenje je: Zašto još uvijek toliko sukobljavanja između vjere i evolucije? U školskom sustavu obrazovanja još uvijek se govori da je čovjek nastao od majmuna, a Crkva uči da je Bog stvorio čovjeka! Ja ipak mislim da je samo Bog vječan a ne materija. Za mene je i u evoluciji Bog na djelu; evolucija je proizvod dara duha i misaonosti, izvanredno umijeće Božje. A znanost je za mene veliki Božji dar čitavom čovječanstvu.

(Ivica M., Subotica)

Između istinske znanosti i istinske vjere nema suprotnosti. To se ponajprije odnosi na katoličku vjeru, kao i na glavne kršćanske Crkve. Do sukoba dolazi ponajviše sa strane kršćanskih fundamentalističkih zajednica koje inzistiraju na literarnom (doslovnom) razumijevanju izvještaja Svetoga pisma o stvaranju (Post 3)

Međutim, valja najprije pojasniti: Što je to evolucija?

Evolucija je naučna teorija koja se bavi razvojem materijalnog univerzuma (anorganska evolucija), a na poseban način razvojem postojećih oblika biljaka, životinja i čovjeka od primitivnih organizama (organska evolucija).

Poznate su razne ideje o evoluciji tokom više stoljeća povijesti, sve dok se nije u drugoj polovici 19. stoljeća ustalilo znanstveno mišljenje (teorija) koje se oblikovalo u glavnoj teoriji: Organska teorija evolucije.

Naime, istraživačkim nalazima komparativne anatomije i drugih znanosti, došlo se do **potvrde evolucije unutar vrsta** te utrlo put daljnjim istraživanjima toga procesa.

Međutim, još uvijek nema jedinstvene teorije evolucije. Razni učenjaci na različite načine razumijevaju i tumače taj proces. No, postoji i opća znanstvena suglasnost da je evolucija - u ovoj ili onoj formi - **put naučne spoznaje o tom kako je svijet nastao i kako su nastale različite vrste živih bića.**

Neko vrijeme, teolozi svih vjerskih denominacija, reagirali su neprijateljski prema toj teoriji, smatrajući je suprotnom izvještajima Svetoga pisma o stvaranju, te opasnom po vjeru, osobito što se tiče: Boga stvoritelja, milosnog stanja ljudskoga roda i pada čovječanstva u grijeh.

Dakle, to prvotno nepovjerenje prema evoluciji sada je nadideno i odnosi se još na one ekstremne protestantske sekte koje agresivno promoviraju takozvani "kreacionizam" (nauk biblijski o stvaranju) - tvrde da biblijska Knjiga Postanka pruža znanstveno tumačenje nastanka univerzuma i života na njemu.

Kako je došlo do promjene stava glavnih kršćanskih Crkava u pogledu evolucije? Nije li do toga došlo pod pritiskom naučnih teorija i nije li se vjera kršćanska prema tome promijenila?

Niti se vjera promijenila, niti je bilo sile, već se razvojem biblijske znanosti smanjila napetost između religije i znanosti. Naime, u drugoj polovini 19. stoljeća - usporedno s razvojem znanosti - dubljim proučavanjem Biblije došlo se do sve veće jasnoće različitih oblika biblijske istine i znanstvene istine: **da biblijski izvještaj o stvaranju nije imao nakanu dati znanstveni opis nastanka svijeta i ljudske rase.**

**"AKO DIVLJAK PRESTANE VJEROVATI U
SVOG DRVENOG BOGA, TO JOŠ NE ZNAČI DA
BOGA NEMA, NEGO SAMO DA NIJE OD
DRVETA!"**
(Tolstoj)

Katolički stav u tom pitanju jest da biblijski pisac nije pisao kao znanstvenik, nego kao posrednik vjerskih istina na način prilagođen razumijevanju ljudi njegova vremena. Jezik, koji je upotrebljavao (opisujući Boga u ljudskim slikama

i pojmovima), i literarni oblik, kojim se služio (kao stvaranje u "šest" dana), bio je piščev način poučavanja istine o stvaranju, padu u grijeh, te obećanju otkupljenja. Nije bio ni cilj, a ni kompetentnost pisca (pisaca) Biblije da opiše stvaranje i druge događaje na znanstven način.

Nije protivno, dakle, našoj vjeri da vjernik prihvati jedan ili drugi oblik teorije evolucije, uzimajući u obzir da je Bog stvoritelj i zadnji Uzrok svemu - On, koji svojim vrhovničkim umom usmjerava sve k cilju koji je odredio, pa i evoluciju i njezino evoluiranje (razvitak). Sve, što je tako mudro evoluiralo u materijalnom-anorganskom i organskom svijetu, mora se pripisati stvoriteljskom djelu Božjem!

Ako se odlučimo prihvatiti teoriju (mišljenje) da su i sama ljudska bića postepeno evoluirala od primitivnih do savršenijih živih bića, moramo i dalje držati da je Bog konačno stvorio ljudsku dušu neposredno, jer duša je duhovna komponenta ljudske prirode koja nas razlikuje i izdiže iznad ostatka životinjskog carstva. **To nije tek u stupnju razlika, nego u ljudskoj vrsti!** Zato se naša vjera ne protivi prirodnoznanstvenim tvrdnjama po kojima bi čovjek (tjelesno) u nekom povijesnom času bio povezan sa životinjskim carstvom.

Iako određeni broj pitanja u pogledu evolucije (od majmuna do čovjeka) ostaje otvoren, kršćanin ipak može prihvatiti teoriju evolucije u gore spomenutom smislu. Manji broj znanstvenika-nevjernika tvrdi da u njihovoj teoriji evolucije nema potrebe za aktivnom ulogom Boga stvoritelja. Većina znanstvenika, osobito oni koji ispovijedaju kršćansku vjeru, kao pristaše evolucije, ne isključuju Boga kao Prvog uzroka razvojnog puta evolucije.

Dobro ste rekli: "Čemu to suprostavljanje?" I dobro ste uočili da je samo Bog vječan, ne materija. I dobro ste sročili da je "evolucija proizvod dara Duha i misaonosti", što je drugi oblik kazivanja što smo mi izrazili riječju "neposrednog stvaranja ljudske duše".

Svida mi se Vaš opis znanosti kao "velikog dara Božjeg čitavom čovječanstvu!"

Jednom riječju, ne bi trebalo biti suprotnosti između vjere i znanosti. U svakom slučaju, znanost se može zlorabiti, kao i svi darovi Božji, u nečasne svrhe! Ali, isto tako i vjera se može zlorabiti - kako to pokazuju neke kršćanske sekte!

Antun Miloš, Žednik

**"Usprkos prirodne odbojnosti prema smrti,
očekivanje vječnosti unosi u naše
doživljaje smirenje i nadu."
(Ivo Gugić)**

MUČKI UBIJEN KOTORSKI BISKUP

U svom biskupskom domu, 3. lipnja 1996. godine poslijepodne mučki je ubijen (zadavljen omčom užeta) mons. Ivo Gugić, umirovljeni kotorski biskup. Motiv ubojstva je koristoljublje, kako je priopćio MUP. Ubojica je jedan kotorski čistač ulica, koji je ubrzo poslije zločina i uhićen. Ova vijest je potresla sve katolike u SRJ i Hrvatskoj, ali i sve ljude dobre volje, jer ovakvo zlodjelo nezapamćeno je na ovim prostorima.

Na ovaj događaj reagirao je i domaći tisak. Tako "Društvo" u br. 13, među ostalim, piše: Svatko od upitanih građana Boke, bez obzira na vjeru, nacionalnost ili stranačku pripadnost - osuđuje zločin i iskreno žali biskupa "jer nema niti jednog razloga da se biskupu Gugiću uputi makar i mali prijekor, a kamo li da mu se nešto ovako učini", prokomentirao je jedan građanin. Jednostavno građani Boke (i šire) osuđuju ovakvo zlodjelo i neizmerno žale biskupa.

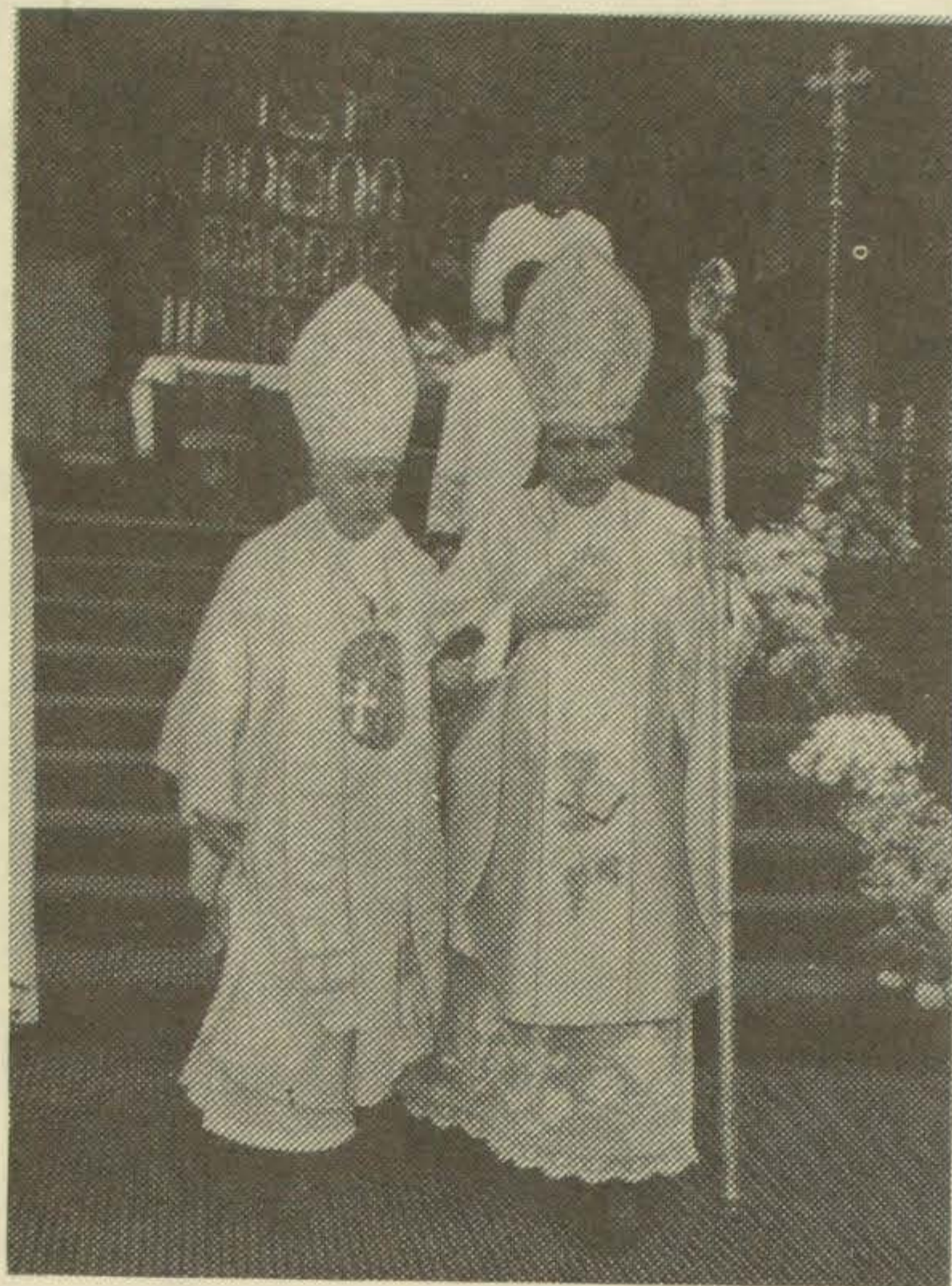
"Vreme" u br. 53 od 8.06. 1996. godine ističe: Ono što nije zabilježeno u biografijama, a što je poznato svakom Kotoraninu, jest činjenica da je Ivo Gugić bio jedan iz plejade kotorskih biskupa čija su vrata uvijek bila otvorena svima kojima je bila potrebna pomoć.

"Vreme" navodi i misli biskupa Gugića: "Značajan čovjek znade sačuvati svoju neovisnost od hirovitosti javnog mnijenja", i dodaje da se biskup Gugić toga i držao, nastupajući odmjerenom i pomirateljski i u najdelikatnijim situacijama, razoružavajući oponente svojom razložnošću.

Nažalost, neki beogradski listovi iskoristili su čak i ovaj zločin da bace ljagu na Katoličku crkvu, pišući najgnusnije klevete o pokojnom biskupu Gugiću.

• Životni put biskupa Gugića

Mons. Ivo Gugić rođen je u Veloj Luci na otoku Korčuli, 02. ožujka 1920. godine. Za svećenika je zaređen 1947. godine, predavao je vjeronauk i povijest u građanskim školama u Dubrovniku. Župničku službu obavljao je u Gružu i Lapadu. Za biskupa je posvećen 1961. godine u Dubrovniku. Bio je šest godina pomoćni biskup dubrovački, a kasnije je istu službu obavljao u Splitsko-makarskoj

Biskup Gugić (lijevo) s novim kotorskim biskupom

nadbiskupiji, sa sjedištem u Trogiru. Sedamdesetprvim kotorskim biskupom imenovan je 1983. godine i tu službu vršio je sve do travnja mjeseca ove godine, kada se na vlastiti zahtjev povukao u mirovnu.

Biskup Gugić napisao je više povijesnih i teoloških djela: "U zagrljaju Dubrovnika - povijest Gruža i Lapada"; "Dubrovnik - jedna vrata prema zapadu", "Zaustavljene misli", "Svi smo pozani", "O kršćanskom jedinstvu", "O dubrovačkom zaštitniku Sv. Vlahu"...

• Oproštaj u Kotoru, sprovod u Dubrovniku

Vjernici Kotorske biskupije oprostili su se od svog biskupa svetom misom zadušnicom koju je predvodio novi kotorski biskup mons. Ilija Janjić, u crkvi sv. Antuna u Kotoru, 7. lipnja. Uz biskupa Janjića bili su nazočni i apostolski nuncij u SRJ mons. Castelo, te nadbiskup barski Perkolić, nadbiskup i metropolita beogradski mons. Perko, subotički biskup Péntzes, te svećenici Kotorske biskupije. Oproštaju od biskupa Gugića bili su nazočni i pravoslavni episkop mitropolit Amfilohije Radović i g. Slobodan Tomović, ministar vjera u vladi Crne Gore. Brzopjav sućuti Kotorskoj biskupiji poslao je predsjednik Crne Gore Momir Bulatović.

Poslije svete mise zadušnice krenula je sprovodna povorka s biskupovim tijelom kojoj su crnogorske vlasti omogućile prijelaz u Republiku Hrvatsku na graničnom prijelazu "Debeli brijeg".

Sprovodne obrede u Dubrovniku predvodio je kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački. Na misi u dubrovačkoj katedrali okupilo se mnoštvo vjernika i desetak hrvatskih biskupa. Biskup Gugić sahranjen je u groblju na Lapadu.

• Biskup Ivo Gugić volio je i čitao "Zvonik"

Više puta je biskup Gugić po našem biskupu i njegovom tajniku poručivao Uredništvu kako mu se "Zvonik" sviđa i da ga rado čita, a kad smo mu zaboravili poslati "Subotičku Danicu", poručio je da mu je što prije pošaljemo.

I sam sam se s biskupom Gugićem više puta susreo, s našim biskupom bio gost u njegovu domu na proslavi sv. Tripuna... Ostao mi je u sjećanju njegov dragi lik, njegovo vedro raspoloženje, optimizam...

Neka Gospodin vječnom radošću i mirom nagradi biskupa Gugića za sve što je učinio za Crkvu Kristovu, a njegova mučka smrt neka bude izvorom Božjeg blagoslova Kotorskoj biskupiji i učvrsti vjeru svih Bokelja!

Andrija Anišić

Dr. Andrej Beredi (21.11.1933. - 22.05.1996.)

Rodio se prije 63 godine u Erdeviku (Srijem), teologiju je studirao u Beogradu (na Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu) i u Tübingenu (u Njemačkoj); kao župnik djelovao je u Šidu, Erdeviku, a naj-

duže u Kisaču - više od dva desetljeća. Za biskupa je postavljen 20. XI. 1983. u Novom Sadu. U Udruženju slovačkih evangeličkih svećenika vršio je sve funkcije - bio je predsjednik Ekumenskog vijeća crkava u Jugoslaviji, podpredsjednik Svjetskog luteranskog saveza, predsjednik Skupštine Ekumenske humanitarne službe u Jugoslaviji, počasni doktor Slovačkog evangeličkog bogoslovnog fakulteta u Bratislavi.

Cijeli život je navijestao da je važno u prvom redu biti čovjek, da nam može biti dobro samo onda ako tražimo zajedničko dobro, kada će ljubav kao najviši princip biti prisutna među ljudima i vladati u njihovim uzajamnim odnosima. Čovjeka je smatrao za najvišu vrednotu u stvorenom svijetu, za kru-

nu stvorenja. Prisjetimo se samo njegovih riječi iz Uskršnjeg uvodnika u "Hlas ludu", da "upravo takve ljude današnji svijet, i naše društvo (zajednica) najviše treba: ljude, koji, čvrsto u vjeri utemeljeni, žive pravedno, brane istinu, njeguju ljubav i šire mir."

Sahranjen je u Kisaču 27.V. Od katolika su bili prisutni mons. Huzsvár László, zrenjajski biskup, predstavnici beogradskog nadbiskupa, mons. Mihovil Zolarek i preč. J. Pfeifer u ime subotičkog biskupa, preč. g. Roman Myz predstavnik grkokatoličke crkve, kao i brojni predstavnici Srpske pravoslavne crkve.

Biskup Beredi bio je u prvom redu pravi i iskreni vjernik i veliki ekumenista.

M.Z.

Hvaljen Isus i Marija!

Štovani vlač. g. Andrija, pišem Vam iz Osijeka. Krajem svibnja u katedrali u Zagrebu sam kupio svibanjski broj lista "Zvonik" (br. 5/96.) i tamo našao Vašu adresu te Vam odlučio pisati i poslati jedan prilog. Želim se odmah na početku i predstaviti. Moje ime je Vinko, imam 24 godine, ovaj mjesec ću diplomirati agronomiju u Osijeku a živim u selu Bošnjaci kod Županje. Toliko o meni.

Svih ovih dana sam razmišljao da li da Vam pišem i evo odlučio sam iskreno se nadajući da će pismo Vama i stići. List koji Vi uređujete je vrlo dobar. Na poseban način pohvaljujem: interwiew, svetac mjeseca, upoznajmo bibliju, vijesti i kultura. Mislom da je i kakvoća fotografije i veličina Lista - dobra. Dakle, mnogo pohvale.

Zalim što neću i u buduće moći čitati i kupovati Vaš List. Također, ali sa zakašnjenjem odgovaram na pitanje koje ste postavili na strani 23., (odgovor je b). Na drugoj strani ovoga pisma Vam šaljem jednu moju pjesmu, pa ako mislite da ima neku vrijednost - možete je objaviti u Vašem Listu. Ako je objavite, volio bih da mi već nekako taj broj i pošaljete u dva primjerka. Naznačite i cijenu i način kako želite da Vam platim.

Puno lijepih pozdrava, mir i dobro!

Vinko Juzbašić, Bošnjaci kraj Županje

TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT SUBOTIČKE BISKUPIJE

raspisuje

NATJEČAJ ZA UPIS U AKADEMSKU GODINU 1996/97.

Uvjeti:

1. Svjedodžba o završenoj srednjoj školi
2. Krsni list i Izvod iz matične knjige rođenih
3. Uobičajeno liječničko uvjerenje o sposobnosti za školovanje
4. Preporuka župnika za one koji žele vršiti crkvenu službu
5. Molba pisana vlastoručno s kratkom autobiografijom
6. Prijemni ispit - razgovor na temelju knjige Snagom Duha, Kršćanska sadašnjost, Zagreb

Studij traje osam semestara (četiri školske godine); obrađuju se teološko-katehetski predmeti. Po završetku studija dodjeljuje se diploma sa zvanjem: **KATEHETA ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE.**

Predavanja se održavaju u Novom Sadu i Subotici, uglavnom vikendima.

Institut je viša školska sprema.

Prijave treba poslati do **01.09.1996.** godine na adresu prorektora Instituta:

ANDRIJA KOPILOVIĆ
Starine Novaka bb
24000 SUBOTICA
Tel./fax. 024/30-138

Na istoj adresi možete dobiti i sve potrebne informacije.

DUŽIJANCA '96.

"Dužijanca" je i ove godine započela Blagoslovom žita na blagdan sv. Marka, a ovdje donosimo pregled dijela predviđenih priredbi, uz napomenu da je Organizacijski odbor Dužijance zadržao sebi pravo nekih manjih izmjena programa.

- 5. srpnja: OTVORENJE KOLONIJE SLAMARKI - Tavankut, u 19,30 sati
- 13. srpnja: NATJECANJE RISARA - Mala Bosna, od 8 sati
- 14. srpnja: DUŽIJANCA U STAROM ŽEDNIKU - crkva sv. Marka, u 9,30 sati
- 21. srpnja: DUŽIJANCA U MALOJ BOSNI - crkva Presv. Trojstva, u 10 sati
- 27. srpnja: VELIKO KOLO - HKC "Bunjevačko kolo", u 20 sati
- 28. srpnja: DUŽIJANCA U TAVANKUTU - crkva Srca Isusova, u 10 sati
- 28. srpnja: KONJIČKE UTRKE - Subotica, hipodrom
- 2. kolovoza: IZLOŽBA - Likovni susret
- 4. kolovoza: DUŽIJANCA U ĐURĐINU - crkva sv. Josipa Radnika, u 10 sati

PROSLAVA KARMELSKE GOSPE U SOMBORU

U karmelićanskoj crkvi u Somboru se i ove godine svečano slavi zaštitnica Karmela. Na sam dan 16. srpnja u karmelićanskoj crkvi u Somboru raspored sv. misa je sljedeći:

8,00 sati na njemačkom jeziku

9,00 sati na mađarskom jeziku

10,30 sati na hrvatskom jeziku

18,30 sati na hrvatskom jeziku

SUSRETA BRAČNIH PAROVA U ŽUPI SV. ROKA U SUBOTICI U SRPNJU I KOLOVOZU NEĆE BITI.

Jeste li već nabavili

NOVI MOLITVENIK

"SLAVA BOŽJA" ?

Narudžbe prima Uredništvo "Zvonika"
i Župni ured sv. Terezije, Harambašićeva 7.
Cijena: 40 N. din.

● Zbog aktualnosti ●
sljedeći broj "Zvonika" izlazi 18. kolovoza.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Stjepan Beretić, Stipan Bošnjak, Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2500. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.